

A. B. STRIMAITIS,
 SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 5 New York, 2 Vasario (February) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
 At 307 W. 30th St., New York, N. Y.
 A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.00
 To Foreign Countries \$2.00
 All communications should be addressed:
 "TEVYNE" 307 W. 30th St., NEW YORK, N. Y.
 Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.
 V. K. Račkauskas Editor (Redaktorius)
 PRENUMERATA METUI:
 Suvienytose Valstijose \$1.00
 Kitose viešpatystėse \$2.00
 Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
 "TEVYNE" 307 W. 30th St., NEW YORK, N. Y.

KUR VIENYBE TEN GALYBE

VINCAS DAUNORA
APTEKORIUS KUOPOS S. L. A.

UŽLAIKO SAVO LOČNOI APTEIKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
 NUD VISŲ LIGŲ. KREIPKĖS PAS SAVO ANT ŠIO ANTRAŠO
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN N. Y.

KUR SVEIKATA TEN LINKSMYBE

Vincas Daunora
 (Aptiekorius)

Dr. A. Šliupiuė - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.
265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)
 VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8

"BIRUTĖ"

LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaitinis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams. Išina kas penyčia TILŽINI (Mazojeje arba Prūsų Lietuvoje). "Birute" yra vienatnis prūsų lietuvių laikraštis, besirūpinąs atgaivinti savo brolius tautiškai. Spausdinamas lietuviškais raideimis. Eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, žale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilmą Didz. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

"Birute" kainuoja visose: Suv. Valstijose fikta \$1.50 metams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307 W. 30th St., New York, N. Y., arba stačiai "Birutės" išleistuvėje, kurios adresas yra šoks:

J. Vanagaitis,
7 | 8 Wasserstrasse, Tiisit, Germany.

J. Skritulskas,

— NOTARIJUS IR AGENTAS —

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Paduodu laivakortes ant visų linių, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemųjų pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdzia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. Iš toles nių miestų meldziu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas
26 Broad St. New Britain, Conn.
 Telephone No. 550.

TEVYNE

Atydai 23 kp. narių iš Shenandoah, Pa.

Su šiuomi 23 kuopa atsišaukia į savo narius, meldama paskutinią kartą išpildyti Apreiškimų blanką N11, nes be to negalite gauti naujų narystės paliūdijimų, ir Centras to būtinai reikalauja. O taipgi atsiimkite naujus narystės paliūdijimus, kurie randasi kuopoj beveik visų narių. Garbūs broliai ir seseris nors kartą pradėkime rūpintis savų reikalais ir sutvarkykime kaip kuopą, taip ir visą S.L.A. Reikale išpildymo apreiškimų ar atsiėmimo naujų narystės paliūdijimų, kreipkitės pas kuopos raštininką S. E. Vitaitis, 119 E. Centre St. (5)

S. L. A. knygų apgarsinimas.

Pražuvo. Vaizdėlis. Parašė V. K. Račkauskas. 1911 m. Išleidimas kningyno "Nauda." 15 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Apie šią kningelę "Liet. Ūkininkas" šiaip rašo kningų peržvalgoje: "Tai vaizdėlis, parodantis, kaip mokyklų vyresnybė vienaip žiūri į turtingų tėvų mokinius, o kitaip į beturčių, pirmųjų gana didelius prasižengimus skaito paeinančiais iš ligos, o antruosius patįs savo pasielgimais pastumėję į neva prasižengimą paskui prikimba ir pavaro iš mokyklos. Parašyta gana dailiai ir lengva kalba. A" Kaina—10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Pajieškojimas.

Pajieškau savo sesers Veronikos Kazakevičiūtės kuri atvažia-

vo praeitą metą iš Libavo pas savo brolius Juozupą ir Stanislovą Kazakevičius i Chicagą. Jeigu kas žinotų ar ji pati malonės pranešti šiuo antrašu:

Tekle Zvinklienė

533 Barre St.

Baltimore, Md.

Farmas Parduodu.

Lietuvių Kolonija, Michigan valstijoje, kur turi pirkę 105 lietuviai farmas, Mason County. Turiu pardavimui gyvenamų farmų su budinkais ir sodais, žemė: molis su smėle, juodžemis m aišytas. Turiu Lake County daugybę geros žemės, neišdirbtos faroms, parduodu pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Atsišaukt. o tuojaus gausi lietuviška informacijų knygelę ir mapą dovanai.

Adresuok:

Anton Kiedis

(11)

Lake County

(Peacock, Mich

Laiškas iš Dangaus.

Jei dar neturi knygelę Laiškas iš Dangaus, tai prisiųsk 4c. markėms, mes prisiūsime, o kas prisiųs sidabrinį dešimtuka dručiai įvyniojęs gromatoj arba 12c. markėms, tai mes prisiūsime Laiškas iš dangaus ir knygelę visoki receptai vaistų, kuri kožnam naudniga turėti. (7)

National Art Co.

96 Porter ave.

Brocton, Mass.

NAMINĖ MOKYKLA

- GRAMATIKA** angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS** arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
- ARITMETIKA** mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- SĄJAS BUBAS** mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Kataliogas Visiems Dykai!

Kožnas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Kataliogą, kuriam atlas daugelį visokių daiktų. Mūsų Banka priima pinigus už dėdėjimui ir moka 4-tą procentą. Siunčia pinigus ir parduoda laivakortes į visas dalis svieto, pigiaus kaip kiti. Spaudinam visokius drukoriškus darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaudami kataliogo prisiųskite 2c markę ant adreso:

GEO. A. PUPAUSKY & C
2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: { 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:
1749 So. Halsted st.
Chicago, Ill.

Gelzkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metų dubultavi dangteliai—viršai, puikiai išpjaustyti. Absolutiška tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelzkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gwarantuotas ant 20 metų. Ypatinga dovana: mes pasiūsime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$8.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminti, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00. Pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabaliku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

AKIS IŠAGZAMINUOJA DYKAI Pritaikant stiklus.

H. S. STONE

Akių Specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Rašykitės prie Susiv. L. A.

Vienatinė ir seniausia lietuviška AGENTURA.

Siunčiam pinigus ir šifkortes

Parduodam šifkortes ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų į Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai pinigus išvilioja. Kas iš čia turi pirkę šifkortę tas niekuomet kelionėje neturi kėblumo jei tik yra sveikas ant akių.

Siunčiam pinigus į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Telpgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejentališkus dokumentus, pav.: Doviernastis, Kontraktus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejentalnus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliūdijimu.

Malonųs Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

Sektini darbai

Apgailētina, kad mēs reti tepasekame gerus pavyzdžius iš kitų tautų; tankiausia pasekame blogus. Žinoma, toksai minios palinkimas visada atneša blogą, o ne gerą; stabdoma yra pirminega ir abelnai visuomenės darbai.

O gerų dalykų pas kitas tautas yra gana daug, ir juos mēs būtina turėtume sekėti. Nejieškant jų kur toli, pas visai svetimus mums žmones, sektinus darbus matome pas mūsų viengenčius latvius. Mēs su jais esame gana arti susigiminiavę ir kalbos ir ekonominiu atžvilgiais.

Ši čion aš noriu papasakoti apie tai, kaip jie, t. y. latviai, organizuojasi ir kokią jiems naudą organizacijos atneša. Kalbėsiu čion apie pašalpinę latvių organizaciją, veikiančią Rygoje*).

Pagal įstatus, tų draugijų tikslu yra šelpti savo narius ligoje ir nelaimėje, mokėti pašalpas palaidojimui mirusių narių ir jų šeimynoms, platinti tarp narių ir jų šeimynų apšvietą ir tt. Tikslai — labai platūs. Tiems tikslams draugijos turi tiesą steigti savo mokyklas, kningynus, muzėjus, rengti parodas, daržus vaikams, prieglaudą, auklėjimo namus, vasarinius kolonijas ir tt. Draugijos gali užlaikyti savo ligonbučius, ambulatorijas, vaistinyčias, juridiskus biurus, biurus susiradimui darbo ir tt. Pagalios draugijos gali įsitaistyti visokias krautuves. Joms valdžia paveliyo veikti ne tik Rygoje, bet ir visoje Rossijoje.

Nereikia užmiršti, kad tokios latvių draugijos veikia Rossijoje, kur abelnai draugijos varžoma įvairiais būdais. Pažiūrėkime ar ir kaip tos draugijos pasiekia savo tikslus.

Įdomiausia jų — tai Torensberge. Ji randasi darbininkų apgyventoje miesto dalyje ir prie jos susispie tē visokių amatų ir pažiūrų darbininkai. Toji draugija 1910 metuose turėjo 7 tūkstančius narių, o pereiniais, 1911 m. turėjo jau 9.000! Gražus žmonių būrelis susispie tē vienon draugijon, kad bendrai dirbti svarbų ir naudingą darbą.

Tankiai (Rossijoje) rugojama, kad darbininkai neturi išeigos: jų profesionalinės sąjungos uždarytos, proletarų idealus išpažinti ir platinti uždrausta, skurdas kaskartas labiau veržiasi į liaudį ir išsineša iš jos daug aukų, tamsumas ir apsileidimas apsiutė ir be to jau sunkų gyvenimą... Ir štai greta to viso latviai kala sau laimę. Jie, tie darbštūs mūsų giminaičiai, deda savo sunkiai uždirtus skatikus, kad išstaičius sau didelį ir gražų ateities rūmą. Beto, jie pasistatė sau tikrus ir gražius draugystės rūmus, kuriuose randasi valgykla, skaitykla (kningynas), mokykla, šiokiams ir teatramsalė, daktaro kambarys ir tp.

Mokykloje mokinasi apie 300 vaikų; vasaros metu jie praleidžia laiką darže, kurs randasi čia-pat prie darbininkų rūmų. Skaitykloje — užtektinas skaitlius gerų kningų vaikams, suaugusiems ir mokytojams.

*) Pasinaudoju Ev. Kančero straipsniu iš "Nedielia" N49.

Mokykloje yra 4 klesos; joje randasi visi reikalingi įrankiai ir prietaisai, laboratorija ir fiziškas kabinetas. Mokytojai, gyvenantie ten pat, darbininkų palciuje, tikrai tarnauja būsimai darbo gentkartei. Salėse įtaisoma darbininkams ir jų vaikams šventės: eglėlė, lydima senieji metai ir pasitinkama naujieji, vakarai, teatrai, žaislai ir tam panašiai.

O kada iškyla klausimas apie tvarką draugystės reikalų, tuokart salėse susirenka pilna žmonių. Į susirinkimus ateina po 2 ir po 3 tūkstančius draugystės narių. Jie visi rimtai ir ramiai susėda mižiniškoje ir gražioje salėje ir draugiškai svarsto savo bendrus reikalus.

Ištikrųjų, sunku sau atvaizdinti, kaip sako Ev. Kančer, tokį mitingą, kuriame susirinkusioji minia puikiai ir taktiškai apsvarto skaudžiuosius gyvenimo klausimus. Tik latviai, tur būti, ir gali atlikti tokį didelį uždavinį ir apsaugoti nuo paliečiamybės šį ideališką darbininkų žmonių darbą, kurs kaskartas labiau auga ir platinasi!

Torensbergo latvių draugystė 1910 metais įrengė (labdaringais tikslais) keletą darbininkų švenčių. Ji išmokėjo apie 6.000 rublių pašalpos ligoje, 126 rub. — nepaprastoms pašalpoms, 163 rub. — nariams negalintiems dirbti darbo; apie 17 tūkstančių pašalpų pakasynoms ir suvirš 3.000 rublių našlėms ir našlaičiams. Be to viso draugija savo lėšomis užlaiko mokyklą, mokytojus, daktarą ir tt.

Taip atlieka savo ideališką darbą ir Rygos latvių draugystės. Torensbergo latvių draugiją seka ir kitos, mažesnės: Rygos labdaringoji draugystė ir "Feniks'o" dirbtuvės darbininkų labdaringoji draugystė; taip pat veikia ir priešalkoholinė draugystė "Pašvaista".

Degtinė — pikčiausias darbininko priešas: jos nuodai pereina nuo tėvų ant vaikų ir veda minias prie demoralizacijos ir išgimimo. O tuom tarpu ateities yra darbininkų žmonių rankose, ir ateityje — daug kovos už buvį, kuri reikalauja sveikatos, blaivų pažiūrų ir supratimo gyvenimo apraiškų. Šią teisybę aiškiai suprato darbininkai latviai ir savo draugystėse stengiasi praveisti principą "negėrimo" ir morališkos įtekmes ant geriančiųjų savo draugų.

Rygos latvių blaivininkų draugijoje nė vienas narys negali gerti svaiginančių gėrimų, ir tame antrame įstabiam darbininkų rūme nėra žinoma, kas tai yra alkoholis. Taip nežymiai auklėjama darbo minia — toji ateities spēka ir atrama visam pribaltijos krašto gyvenimui.

Bendrasis latvių draugijų gyvenimas neužsibai-gia tuomi. Tų pačių draugijų nariai dar-gi spiečiasi į vartotojų draugijas, išdirbėjų bendroves, kredito ir taupomąsias draugijas ir t. p. Gyvenimo produktų brangumas ir neužtektini uždarbiai privertė darbininkų organizacijas griebties pramonės. Teisybė, vietiniai darbininkai žiūri į tai, kaipo į laikinį apsireiškimą jų draugijiniame gyvenime, bet reikia žinoti, kad kooperacija, kaipo tokia, dar mūsų nėra užtektinai pa-

žinta ir apvertinta, o jos ateitis yra begalo svarbi ir didelė.

Kaip matome, gyvenimas verčia darbininkus žmones imties praktiško darbo. Ir Rygos latvių draugijų darbštumas turėtų būti ne tik paraginimu kitoms tautoms, o ypatingai mums, lietuviams, bet taip gi ir paakinimu už mūsų nerangumą prie praktiško darbo.

Norėčiau nors trumpai pažiūrėti į tai, ar mes, lietuviai darbininkai Amerikoje, negalėtume susilaukti tokių pat puikių pasekmių iš mūsų darbo visuomenėje. Apie tai manau pakalbėti sekančiame "Tėvynės" numeryje.

V. K. Račkauskas.

Dėlei pirmųjų popierių.

Turbūt jokie kiti žmonės nedaro taip netvarkiai, kaip lietuviai. Ne kartą buvo nurodoma, kas reik daryti, ncrint gauti žinias apie tikrąją atkeliavimo Amerikon dieną ir laivo vardą. Bet musiškieji tų nurodymų netėmią—nepaiso; gal jie mano, jog taip turi būti, kaip aš noriu, nes tam yra laisvoji Amerika. Tokie žmonės labai klysta ir apt ri neapskaitomą blėdį, nes liekasi dulke, kurią vėjas gali visur blaškyti.

Daugelis lietuvių apsigyveno Suvienuose Valstijose ant visados; visų tokių priedermė yra pasinaudoti iš privilegijos pastojimo piliečiu, idant galėtų dalyvauti valdyme šalies, rinkti visokius valdininkus ir pats būti renkami.

Buvo nurodyta, kad visi, kurie nori sužinoti laivo vardą ir laiką atkeliavimo, visados paduotų savo vardus ir pravardes taip, kaip pasivadino arba užsirašė ant šipkortės. Turi tiktai litara į litarą, nes daug yra žmonių turinčių vienodus vardus ir pravardes, net ir metus, ir tada be platesnių paaiškinimų negali ma atspėti, kuris yra tikrasis.

Štai paveikslas:

Kazys Saunoras atkeliavdamas į Suv. Valstijas, užsirašė Kazimir Šaunoras. Reikalavimas gi paliūdijimo, pasirašė Kazimieras Sawnoris, kurio visai nėra užrašuose, ir toks reikalavimas niekad os negali būti išpildytas, nes rekorduose jieškoma vien Kazimieras Sawnoris, ir neradus tokio, duodama atsakymas, jog toks vardas ir pravardė rekorduose nesiranda.

Todėl reikalaujant patikrinimo atkeliavimo laiko visados reik paduoti: vardą ir pravardę, kokia buvo paduota ant laivakortės (šipkortės); kur (kokiam mieste) sėdote ant laivo (šipo), nes reikalinga žinoti laivo linija; kada (kokioje dienoje mėnesio ir metuose) perėjote per kaslegarnę; į kokį miestą ir pas kokią giminę keljavote.

Toks laiškas turėtų būti šitaip rašomas:

Garbingas Pone:—

Norėdamas pastoti Suvienuų Valstijų piliečiu, meldžiu Jūsų prisiųsti paliūdijimą mano atkeliavimo. Sėdau ant laivo Antverpen (tai yra Red Star Line),

atkeliavau į New York 25 Spalio, 1912, keliavau į Waukegan, Ill. pas savo dėdę Joną Baublį.

Su pagarba
Michal Zukowski

(adresas)

Laiškus visados adresuokite šitaip:

Hon. Commissioner of Immigration,
Ellis Island,
New York.

Kur yra sutaupomi pinigai.

Pašalpiinių organizacijų statistikos komitetas (statisties Fraternal Societies) surinko gana įdomias žinias apie tai, kaip yra išmokomos posmertinės kompanijose ir pašalpinėse organizacijose, pabūdavo-tose ant tokių pat pamatų, kaip ir mūsų S.L.A. Tos žinios yra surinktos tarp 25 didesnių apsaugos kompanijų ir 25 didžiausių pašalpiinių organizacijų.

Iš tos statistikos susekama, jog apsaugos kompanijos iš visų metinių įplaukimų išmoka tikrai 35% (truputį daugiau negu trečdalį) posmertinėms. Pašalpinės gi organizacijos (tokios kaip S.L.A.) išmoka tam pačiam tikslui 75%, t. y. tris ketvirtidalius visų įplaukimų į posmertinių fondą.

Apsaugos kompanijos, kaip matoma, surenka \$2.85 nuo savo narių, kad išmokėjus \$1.00 posmertinės, o pašalpinės organizacijos—tikrai \$1.37.

Tą mums geriausiai dar paaiškina šitas pavyzdys. Apsaugos kompanijos 1910 metais išmokėjo 181 mil. 105 tūkst., ir 525 dol.; jų reikalų vedimui išleista 58 mil., 529 tūkst. ir 75 dol.

Pašalpinės organizacijos tais pačiais metais išmokėjo pašalpų (posmertinių) 54 mil. 617 tūkst. ir 893 dol., o jų reikalų vedimui išleista 4 mil., 110 tūkst. ir 169 dolariai.

Apsaugos kompanijos visų savo ekspensų (darbininkai, rendos, apgarsinimai ir tt.) apdengimui išleidžia beveik trečdalį sumos, kuri yra išmokama, kaip posmertinė. Pašalpinės organizacijos išleidžia savo reikalų vedimui mažiau negu 8%, ar, kitais žodžiais, sakant, vieną dvilyktą dalį tos sumos, kuri yra išmokama, kaip posmertinė.

Iš to matoma, kad priklausimas prie pašalpiinių organizacijų, tokių kaip S.L.A., yra daug naudingesnis, negu priklausymas prie apsaugos kompanijų.

V. K. R.

Konst. projekto balsavimo reikaluose.

Iš vienos S. L. A. kuopos rašoma Konst. Kom.:
"Su blankomis prisiųsta mums ir pluoštelis balsavimo kortelių, po vieną kiekvienam nariui; drauge su tuo paaiškinama, kad reikia perbalsuoti kiekvie-

nas projekto paragrafas skyrium. Tokiu būdu išei-
na, kad tų balsavimo kortelių teuztenka vienam pro-
jekto paragrafui peralsuoti. Kasgi daryti su kitais
paragrafais? kur užrašinėti balsavimų pasekmės?"

Į šiuos klausimus galima atsakyti šiais paaiški-
nimais iš balsavimų blankos, kurią patartume atsidė-
jus perskaityti:

"Balsavimus kuopose reikia atlikti šiokiu būdu.

1) Kuopų sekretoriai skaitys konstitucijos projektą
atskirais paragrafais; perskaičius paragrafą, perbal-
suojama. Jai kuopoje būtų nors kiek balsų prieš pri-
ėmimą kurio nors paragrafo, tai kuopos sekretorius
ant atskiros popieros turi pažymėti kiek buvo balsų
p r i e š tokį paragrafą ir kiek už jį. Tokį popie-
ros lakštą reikia prisiųsti Komisijai drauge su balsa-
vimo blanka ir kortomis.

2) Jai koks paragrafas būtų didžiumos pripažin-
tas negeras, tai kuopos sekretorius tegul surašo tokį
paragrafą ant visai atskiros popieros sklypelio taip,
kaip tas paragrafas turėtų, pagal kuopos nuomonę,
skambėti.

Ant vieno popieros sklypo negalima rašyti pa-
ragrafai.

3) Pabaigus skaitymą, išdalinama visiems susi-
rinkime esantiems nariams po vieną balsavimo kortą
kiekvienam. Surinkus nuo narių jau išpildytas bal-
savimo kortas, reik suskaityti, kiek paduota balsų už
priėmimą projekto be pataisymų, kiek už priėmimą
projekto su pataisymais ir kiek balsų už atmetimą
projekto. Tuos balsus reikia surašyti ant kitos pu-
sės balsavimo blankos paduotose rubrikose."

Reikia iš to suprasti, kad paragrafai (skyrium)
yra perbalsuojami viešu balsavimu, rankų pakėlimu;
o visas projektas perbalsuojama slaptu balsavimu, pa-
naudojant balsavimo korteles.

Konst. Kom. Sekretorius

V. K. Račkauskas.

Prie Konstitucijos projekto.

New Haven, Conn. 142 kuopa S. L. A. svarstė
S. L. A. Konstituciją ir kalbėjo apie pašalpinį sky-
rių ligoje. Konstitucija yra suprantama ir dailiai,
gražiai skamba, paragrafai suformuota atsakančiai.
Rodos, turėtų užganėdinti kaip tamsuolį, taip ir švie-
suolį. O vienok rasis žmonių, kuriems dar niekas
nepataikė, nepataikys jiems ir dabar. Tik į mokes-
čių lentutę nariai nelabai maloniai atsineša, mat
prie padidintos mokesčių nariai vis dar negali pri-
prasti. Kas link pašalpos ligoje — mes pritariame,
bet iš patyrimo žinome, kad pašalpa per didelė sulig
mokesčių į pašalpos fondą. Mēs manome, kad ligo-
nis, neišsirgęs 7-ių dienų, negali gauti pašalpos.
Kitaip bus negera. Mēs gal neišgyvensime nė metų,
kaip turėsime pašalpos mokesčių didintis, o tada ir vėl
kils kuopose nesusipratimai kaip praeitais metais, kad
buvo už apsaugos skyrių; tad ar nebūtų geriau iš sy-
kio skirti tokią mokesčių, su kokia būtų galima išeiti.

Su pagarba 142 kuopos

Valdyba.

ATSKAITA

S. L. A. už ketvirtą bertainį 1911 m.

Suspenduoti.

- 1 Edwardsville, Pa.: Česlovas Norbertas, Rozė J. Karlavičiute, Ant. Stašinskas, Pranė Stašinskiene, Rozė Radzevičienė, Vlad. Norbertiene, And. Butrimavičius, Ona Mickevičienė, Juozas Stalgis.
- 2 Forest City, Pa.: Mikas Šlekys, Juozas Barčaitis.
- 3 Elizabeth, N. J.: Jonas Bernota, Valerija Bernotienė, Juzė Drakonskiutė, Kazys Juknevičius, Juozas Žalionis, Marė Žalioniutė, Juozas Belzius.
- 5 Plymouth, Pa.: Jurgis Valinčius, Jonas Staskevičius, Jonas Kunigėlis, Alena Kunigėlienė, Jonas Jušinskas.
- 7 Pittston, Pa.: Vin. Smaliauskas, Vin. Chmieliauckas, Ona Chmieliauckienė.
- 9 Travers City, Mich.: Motiejus Gaubas.
- 10 Philadelphia, Pa.: Pranas Plonis, Elzbieta Plonaitė, Kazys J. Mekšras, Laurinas Samsanavičius.
- 11 Waterbury, Conn.: Juozas Danisevičius, Magdė Tamošaitienė, Kazys Urbanavičius, Marė Panarauckienė, Marė Danisevičienė, Pranė Laskevičienė, Juozas Baltrušis, Ant. Bartuška, Jonas Penikas, Marė Pečlekienė, Aleks. Penikienė, Ona Janeliuniuė, Ona Strakalaitienė, Kazys Dubauckas, Augustė Dubauckienė, Juozas Grigola, Agota Jurkunieuė, Agnieška Balkevičienė, Jurgis Laskevičius, Jonas Popika, Apolionija Ulinskiene, Mikas Ulinskas, Katrė Aukšiniutė, Agnieška Pušinskiene, Gotlybas Kriausa, Ona Kriauzienė, Agota Grinčiuniene, Uršulė Valaitienė, Alena Guokienė, Anastazija Norkunienė, Izidorus Tamošaitis, Ona Laskevičienė, Apolionija Pukienė, Olga Bobinienė, Ant. Jankauskas, Ona Jankauskienė, Juozas Tamošunas, Jonas Baubys, Steponas Vitkauskas, Agota Paukštienė, Jonas Kairiukštis.
- 12 Natick, Pa.: Vin. Norkaitis, Marcelė Brindzienė, Stasys Bielevičius, Teopilė Bielevičienė.
- 13 Minersville, Pa.: Marė Žukaitienė.
- 14 Cleveland, Ohio.: Kazys Skukauckas, Jonas Vaišvilia, Albinas Strižaukas, And. Laukavičius, Jonas Miškinis, Konst. Kasiulionis, Povilas Morkunas, Juozas Samuolis.
- 15 Pittston, Pa.: Jurgis Bajerčius.
- 17 Brockton, Mass.: Jonas Pipelis, Ipolitas J. Vaitkus, Stasys Matčus, Stasys Klimaitis, Juozas K. Vaičiunas.
- 18 Westville, Ill.: Marė Mureikienė, Liudvika Kuklierienė.
- 19 Toluca, Ill.: Alek. Ulendrukė.
- 20 Union City, Conn.: Uršulė Bekerienė, Ona Saldauckiutė, Juozas Šunskis, Marė Šunskienė, Petronė Baratinskiene.
- 23 Shenandoah, Pa.: Elzbieta Žilinskiene, Adomas Snizevičius, Veronika Snizevičienė, Kazys Dadurka, Jonas Brazauckas, Alena Matlauckiepe, Mart. Žilinskas, Vincas Šneideris, Jonas Trunca, Jieva Truncienė, Marcelė Grikietiene, Juozas Papečkis, Jonas Mioldažis, Marė Mioldažienė, Jonas Anckaitis, Jieva Anckaitienė, Marė Zimitrienė, Vincas Musius, Pranas Dauge-
la, Juozas Valiukas, Juozas Burba, Rozė Sorokienė, Juozas Matlauckas, Magdė Matlauckienė, Juozas Jakimavičius, Vac-
lovas Draugelis, Ona Luckuvienė, Veronika Luckiutė, Aleks. Višniauckas, Zofija Višniauckienė, Dam. Šneideris, Jurgis Ardickas, Magdė Greblikienė, Pranas Burbulis, Damicelė Abracinskiene.
- 24 Glen Lyon, Pa.: Juozas Brazaitis, Ona Kumickienė.
- 27 Newark, N. J.: Jonas Duobinis, Mart. Janušionis, Mat. Galinis.
- 29 Westville, Ill.: Jurgis Airišiunas, Juozas Dailydė, Ant. Gerdžiulis, And. Gopša, Pranas Strainis, Ant. Strankauckas, Jonas Dailydė II, Leonas Budginas.
- 30 Scranton, Pa.: Simas Milavas, Magde Milavienė, Mot. Dilbaitis, Jurgis Banislauckas, Marė Balkunienė, Elzbieta Akelaitienė, Vincas Akelaitis.
- 31 Mahanoy City, Pa.: Petras Kubertavičius, Jonas Jančaitis, Juozas Ražaitis, Jonas Greimas, Marė Kubertavičienė, Elz-

- bieta Greimienė, Katrė Žardeckienė, Katrė Marčilionienė, Motiejus Staniukynas, Mikalina Ramanauckienė, Marė Kaledienė, Marė Slavickienė.
- 33 So. Boston, Mass.: Stasys Bendoraitis, Stasys Kurauckas, Jonas Žvairaitis, Steponas Plekavičius, Petras Gelžinis, Magdė Višniauckienė, Jieva Norkunienė, Jonas P. Tuinila, Stasys Norkunas, Juozas Neveckas, Marė Neveckienė, Ant. Vadapalas, Stasys Bardzevičius, Juozas Undzius, Stasys Vilušis, Petras Klimas, Petras Žilinskas.
- 34 New Britain, Conn.: Ant. Valinčius, Povilas Sakalauckas, Ant. Januška, Jonas Novogrodskis, Petras Vaitkevičius, Marė Mazeikienė, Rožė Ragelienė, M.M. Petruškevičius, Vin. Vaitkevičius, Jonas Sabas, Veronika Sabiūtė.
- 35 Wilkes-Barre, Pa.: Katrė Rackauskiūtė.
- 36 Chicago, Ill.: Katrė Dilbaitienė, Kazimiera Kengailiūtė, Stasys Lepa, Antanas Jurkus, Teofilus Staradomskis, Ona Lepa, Petronė A. Vaivadaitė, Teodora Lekaitė.
- 37 Plymouth, Pa.: Jieva Stočkunienė, Ant. Bedakevičius.
- 38 Brooklyn, N. Y.: Baltrus Leonas, Marė Šukvietienė, Zigman-ta Mockienė, Ona Žemeckienė, Marė Nikštaitienė, Bronis Valaitis, Rožė Mekšrienė, Ant. Volotkevičius, Mikas Ukialis, Tam Gedutis.
- 39 Gilberton, Pa.: Jonas Jakimčikas, Tam. Bakšinskas, Simas Chmieliauckas, Jieva Šliakienė.
- 40 Piitsburg, Pa.: Stasys Daminaitis, Liudvika Ambrazaitienė, Stasys Maskeliūnas, Izabelė Abrozaičiūtė.
- 41 Lawrence, Mass.: And. Sužedelas, Jonas Juškėvičius, Teresė Vaškelionienė.
- 42 Wilmerding, Pa.: Ant Morkūnas.
- 43 So. Boston, Mass.: Kazys Bruzga, Jonas Matusevičius II, Juozas Radzevičius, Juozas Aleknavičius, Anelė Jakavonienė, Jonas Z. Raškauckas, Bronius Mickevičius.
- 44 Rhone, Pa.: Vladas Pakruopis, Vincas Matikevičius, Vincas Kralikas, Elizeušas Kuzma, Teofile Kuzmienė.
- 45 Hazleton, Pa.: Kazys Merkevičius, Juozas Raulickis, Pranas Remeikis, Vincas Kirtiklis, Juozas Žakas, Ant. Marazas, Ant. Bendžiūnas, Aug. Šimčikas, Ant. Barkauckas, Rozalija Barkauckienė, Marcelė Jokubaitienė, Juozas Remečkevičius, Agota Remečkevičienė, Kazys Dusevičius, Rožė Rauličkienė.
- 50 Jersey City, N. J.: Elzbieta Kučinskintė.
- 51 Bridgeport, Conn.: Agota Brūstaitienė, Marė Teresevičiūtė, Jonas Brūstaitis, Emilija Teresevičiūtė, Jurgis Eskis.
- 52 Mt. Carmel Pa.: Jurgis Lanauckas, Jonas Žetkevičius, Jonas Lukoševičius, Marė Kabacevičienė, Juozas Kabacevičius, Ant. Pauža, Uršulė Vasiliauckienė, Antanas Jacis.
- 53 Plymouth, Pa.: Jurgis Milius, Aleks. Bračiulis, Jieva Miliuvienė, Damicelė Kazakevičienė, Jokubas Grinkevičius, Juozas Šimanietis, Pranas Ardzevičius, Ant. Galinis, Julius Bernatavičius, Marė Bernatavičienė, Teofilus Krišulevičius.
- 57 Worcester, Mass.: Zuzana Pašukiniene, Ant. Liutkevičius, Petras Kunigonis, Katrė Montvilienė, Juzė Pauliukoniūtė, Bernadas Kersulis.
- 61 So. Bethlehem, Pa.: Pranas Martišius, Jurgis Stankius.
- 64 Baltimore, Md.: Alena Aleknavičiūtė, Juozas Balčiūnas, Ant. Ginčlickas, Petras Rukuiža, Ona Miliauckienė, Vin. Kalakauskas, Marė Kalakauskienė, Pranas Česna, Ignotas Naruševičius, Juzė Naruševičienė, Ant. Puceta, Nik. Rašinskas, Katrė T. Balčiūnienė.
- 65 Oglesby, Ill.: Jonas Andziulis, Marė Andziulienė, Juozas Kurlinkus, Antanas Vaišis, Antanina Vitkienė, Kazys Samulaitis, Marė Samulaitienė, Vincas Samulaitis.
- 67 Luzerne, Pa.: Jonas Brundza.
- 68 Breslau, Pa.: Just. Čekanauskas, Agota Čekanauskienė, Adomas Čekanauskas, Agota Čekanauskienė, Alena Kazlauckienė, Vin. Pestininkas, Mikas Bendorius, Jurgis Lukšas, Pranas Baleišis, Floras Amšiejus, Feliks Blazauckas, Alena Blazauckienė, Juozas Šenauckas, Katrė Lukšienė, Ona Baleišienė, Teodora Šenauskienė, Teofilė Amšiejūtė, Marė Čekanauskiūtė.
- 69 Rochester, N. Y.: Jonas Višniauskas.
- 71 Hoboken, N. J.: Agnieška Gvazdaitienė.
- 72 So. Boston Mass.: Antanina Tutkienė, Anelė Baciunienė, Zopija Baliukonienė, Marė Brasienė, Marė Kokanskienė, Teklė Kibildienė, Elzbieta Mikšitė, Emilija Kondročiūtė, Elzbieta Višinskienė.
- 73 Elizabeth, N. J.: Juozas Sriebalius, Bronė Bočkiūtė, Viktė Bočkiūtė, Pranas Vivirčius, Ant. Bočkus, Mikas Poška.
- 74 So. Chicago, Ill.: Saliamonas Matulaitis.
- 75 Los Angeles, Cal.: Agota Kavaliauckienė.
- 82 Pana, Ill.: Pijušas Karpavičius, Jonas Krakaukas, Juozas Kaščiunkaitis, Izidorius Burauckas, Balt. Aleksandravičius, Sil. Zdanisevičius.
- 83 Brooklyn, N. Y.: Stasys Rinkevičius, Ant. Vizliauskas, Tam. Jazvinskas, Agota Jazvinskienė, Pranė Stanaitienė, Jurgis Verlingas, Julius Knulaitis, Ant. Dapkevičius, Pranas Dumčius, Vincas Petraitis, Jonas Guoga, Ant. Vasiliauskas, Ant. Judickas.
- 85 Edwardsville, Pa.: Antanas Ambrazas, Dam. Simonaitis, Mikas Valatkevičius, Jonas Ližaitis.
- 86 Allegheny City, Pa.: Petras Petraitis, Ant. Masiliūnas, Mart. Olsmannas, Aleks. Šatrauckas, Jonas Palkotas.
- 87 So. Omaha, Neb.: Mikas J. Butkus, Juozas Karvelis, Stasys S. Nutautas, Vaclovas Vaškelevičius, Petronė Vaškelevičienė, Ona Butkienė, Bernadas Maslauckas, Juozas Papeika, Ant. Kairis, Elenora Maslauckienė, Liud. Pamedintis, Antosė, Sakalauckienė, Ant. Karpavičius, And. Bažis, Balt. Dedolis, Marė Pamedintienė, Jonas Bulova, Petras Indrėlė.
- 88 E. St. Louis, Ill.: Vin. Beneta, Jonas Kaušpėda.
- 91 Harrison, N. J.: Stepanija Urbanavičienė.
- 92 Courtney, Pa.: Elzbieta Kelmonienė, Jonas Rudvalis, Simas Kelmonas, Pranas Durša.
- 94 Turners Fall, Mass.: Jokubas Kuzmickas, Mikas Lazauckas.
- 97 Cleelum, Wash.: Ant. Kalvukštis, Step. Valiulis.
- 99 Herminie, Pa.: Jonas Bendikis.
- 100 Paterson, N. J.: Veronika Krukoniūtė, Juozas Valatka.
- 103 Johnston City, Ill.: Povilas Tamkūnas, Ona Vakrinienė.
- 104 Cambridge, Mass.: Ant. Kazokevičius, Juozas Bieliauckas.
- 106 Taunton, Mass.: Jurgis Leponis.
- 109 Chicago Ill.: Adolpas Zacharevičius, Juozas Adomaitis, Jurgis Gustaitis.
- 117 Athol, Mass.: Povilas J. Malevičius, Juozas D. Taunis.
- 120 Bristol, Conn.: Mikalojus Seliokas.
- 121 Clinton, Ind.: Juozas Tivikas.
- 122 Chicago, Ill.: Ona Bieržinskienė, Juozas Šimkus, Jonas Černikauskis, Regina Černikauskienė, Kazys Gugis, Juozas Gatelis, Feliksas Raila, Antanas Zapolskis.
- 124 Hartford, Conn.: Jonas Mickevičius, Marė Mickevičienė.
- 126 New York City: Povilas Sinkevičius.
- 128 Carnegie, Pa.: Ant V. Šveistis.
- 129 Chicago, Ill.: Povilas Aponaitis, Pranas Baronas, Alena Žukauskienė, Vin. Serotavičius, Kazys Paukštis, Jurgis Guraitis.
- 131 Chicago Heights, Ill.: Jurgis Milašus.
- 132 Seltzer City, Pa.: Juozas Matusevičius, Marė Stasiulevičienė, Marė Gr. kienė, Ona Jušinskienė, Pranas Adukaitis.
- 133 Valparaiso, Ind.: Kazys Vizelis, Juozas Linkevičius.
- 136 Pittsburg, Pa.: Mikas Žalga.
- 137 Wilburton, Okla.: Juozas Žvatkauskas, Kazys Grinius, Magde Grinienė, Juozas Čekanauskas, Mat. Vosylius, Juozas Kaminskas.
- 138 Cambridge, Mass.: Pranė Kazokienė.
- 142 New Haven, Conn.: Stasys Jakavičius, Jieva Jakavičienė, Aleks. Raižis, P. P. Monvidas, Juozas Ivinskas, Jonas Alešūnas, Jonas Mišeikis, Jonas Kapcevičius, Marė Raizienė, Manisė Brazioniūtė, Vincas Paseckas, Mat. Simolis.
- 143 W. Scranton, Pa.: Petras Barkauskas, Jurgis Bielevičius, Juozas Kalėda, Konst. Kraučiuonas.
- 145 S. S. Pittsburg, Pa.: Ant. Palupis, Viktė Palupienė, Morta Miskevičienė, Marė Zubrienė, Juzė Stočkunienė, Ant. Kukućionis, Jurgis Lukošiuonas, Ona Lukošiuonienė, Ant. Kudzius, Sil. Bagūrskas.

- 147 Girardville, Pa.: Pranė Šaukevičienė, Ant. Kasakaitis.
 152 Braddock, Pa.: Ipolitas Kizevičius, Balt. Abramavičius, Juozas Zelinauskas.
 155 Benld, Ill.: Kazys Mačiulis, Morta Mačiulienė, Jokubas Sidabras.
 162 Freeland, Pa.: Jonas Stepanavičius, Jokubas Drobnis, Katrė Drobnienė.
 163 Puritan, Pa.: Vin. Laburda, Zig. Kundrotas.
 167 Joliet, Ill.: Kazys Levickas.
 170 Philadelphia, Pa.: Povilas Tamošauckas, Ant. Ramanauskas, Petras Dumskis, Antanina Dumskienė.
 171 Bentleyville, Pa.: Jonas Ramanauskas, Pranė Ramanauskienė, Juozas Kaminskas, Juozas Venckus, Cipras Raulynaitis, Alena Kaminskiūtė, Jonas Jakubauskas, Mart. Baura, Ignotas Rasiemas, Rokas Mažeitis.
 172 Duquesne, Pa.: Jonas Aleškevičius, Marė Aleškevičienė, Jurgis Urbonas, Julius Cemnolonskas, Jonas Kokšta.
 178 Cleveland, Ohio.: Juozas Karaiva, Sil. Adomaitis, Magrieta Bagdžiuniūtė, Emilija Urboniūtė, Mikalina Adomaitienė.
 180 De Kalb, Ill.: Ant. Skačauskas.
 183 Chicago, Ill.: Melianija Rugienė, Juozas Vilbikaitis.
 185 Indiana Harbor, Ind.: Justinas Libonas.
 187 New Philadelphia, Pa.: Petras Švilpa, Morta Benečauskienė, Laurynas Vaitiekunas.
 190 New York City.: Magdė Abraitienė.
 193 Amsterdam, N. Y.: Gendruta Karužienė, Jonas Karužas, Adolpas Kubilius, Rokas Stanislavičius, Mikas Sagaitis.
 196 Bayonne, N. J.: Kazys Kubertavičius, Juozas Senkus, Mikas Paulavičius.
 199 Hartshorne, Okla.: Vin. Seilius, Jonas Viršutis, Jurgis Šimaniavičius.
 201 Seeleyville, Ind.: Katrė Karinauskienė.
 204 Tamaqua, Pa.: Katrė Černauckienė.
 206 Ledford, Ill. Mot. Stankevičius, Mikas Slivinskas.
 209 Mariners, Harbor, N. Y.: Ant. Matūs.
 211 Haverhill, Mass.: Zig. Gudukas, Juozas Žukas, Kazys Rynka, Justinas Pretkus.
 212 Kenosha, Wis.: Ant. Jurevičius, Ant. Pakšis, Jonas Atmonas, Vladas Bitautas, Feliksas Dapkevičius, Ignacas Bagdonas, Vincas Palikas, Rokas Samulevičius, Stasys Ralis, Petras Miliauskas, Jonas Bartašius, Vin. Račkauskas, Jonas Bučnius, Kazys Urbonas, Alena Kasiulaitė.
 213 Brooklyn, N. Y.: Jokubas Šertvitis, Morta Šertvitiene, Ant. Slavickienė, Juozas Česnavičius, Pijušas Vizbara, Sil. Žaliauckas, Jonas Lignugaris, Jurgis Valatkevičius, Magdė Mockapetriūtė, Ona Ručkūtė, Marė Uziūtė, Jonas Urnevičius, Veronika Putiniūtė, Ona Dovidavičiūtė, Ant. T. Račiunas, Jurgis Navickas.
 218 Middleport, Pa.: Mikas Grybas.
 226 Stoughton, Mass.: Povilas P. Jukonis, Andrius Jokonis, Anelė Jukonienė, Pranas Perekšlis, Petras Lapėnas.
 226 Chicago, Ill.: Vincas Briedis, Petras Degutis, Aleks. Andriejauskas.
 227 Des Moines, Iowa.: Juozas Lepėnas.
 230 Wanamie, Pa.: Agota Zapolskienė, Mot. Gerulis, Juozas Kudlinskas, Juozas Zapolskis.
 233 Shenandoah, Pa.: Juozas Balčius, Jonas Bernatonis, Ona Bernatonienė, Kazys Kregždys, Ona Pikunienė, Stasys Beišis, Viktė Beišienė, Jokubas Aukštakalnis, Kazys Pikunas.
 238 New Bedford, Mass.: Mot. Konstantinavičius.
 239 Syracuse, N. Y.: Jok. Klemavičius, Jonas Bartusevičius, Jonas Anuškevičius.
 244 Cheltenham, Pa.: Veronika Aleknienė, Pranas Jurgaitis.
 246 Plymouth, Pa.: Juozas Tverijonas, Juozas Kvasauckas.
 248 Chicago, Ill.: Magdė Šmulkštienė, Laurynas Ažukas, Juozas Bruževičius, Vin. Vabalas, Juozas Kurila, J. A. Švermickas, Ant. Šmulkštis, K. J. Pilipavičius, Jonas Sankunas, Vin. Jankauskas, Mikas Miniat, Vladas Elsneris.
 249 Minersville, Pa.: Ant. Banečauskas, Juozas Krasnickas, Katrė Krasnickienė, And. Arbačiauskas, Ant. Deltuva, Juozas Gudeliauskas, Jonas Kavaliauskas, Liud. Klevinskas, Jonas Kancie-

rius, Juozas Kavaliauskas, Ant. Matulaitis, Petras Karpavičius, Petras Puodziukynas, Ant. Rutka, Vin. Šmulkštis, Petras Sausanavičius, Kazys Švedas, Jurgis Venskis, Vincas Venckunas, Mart. Paliokas, Juozas Kušlikis, Kazys Bražukas, Simas Karanga, Juozas Keturakis, Juozas Bagučenskas, Juozas Andriulis, Ant. Andriulis, Ant. Šukaitis, Dam. Kulbickis, Kazys Šilkas, Mot. Žioba, Ant. Venckunas, Pranas Bagučenskas.

251 Chicago, ill.: Jonas Šiurkus.

Pavieniai.

Damijonas Maskevičius, Pranas Milašus.

Vaiku Skyrius.

- 1 Edwvardsville, Pa.: Domicelė Rabikiūtė, Magdė Radzevičiūtė.
 3 Elizabeth, N. J.: Edmundas Bernotas, Aldona Bernočiūtė.
 22 Wilmington, Del.: Veronika Slapavičiūtė.
 23 Shenandoah, Pa.: Juozas A. Matonis.
 30 Scranton, Pa.: Magdė Balčiūtė.
 34 New Britain, Conn.: Jonas Pečiukonis.
 38 Brooklyn, N. Y.: Ona Stočkūtė.
 64 Baltimore, Md.: Augustė Kalakauskiūtė, Vincas Kalakauskas.
 73 Elizabeth, N. J.: Birutė Bočkūtė, Aldona Bočkūtė.
 74 So. Chicago, Ill.: Algidas Baukus, Biruta Baukiūtė.
 90 Yonkers, N. Y.: Sera Kveselaičiūtė, Vladas Žukauskas, Pranas Žukauskas, Edvardas Žukauskas, Stasys Žukauskas.
 103 Johnston City, Ill.: Julius Kasperckas.
 171 Bentleyville, Pa.: Juozas Kaminskas.
 213 Brooklyn, N. Y.: Vytautas Vizbara, Biruta Vizbariūtė.
 244 Cheltenham, Pa.: Petras Alekna, Ona Alekniūtė.

Wilburton, Okla.

Norėtume pažvelgti į S. L. A. stovį. Viskas dabar daroma pas mus žodžiais o ne darbais. Žėdnas gerai atmename, kaip buvo užmanytas "Prieglautos namas su Kolonija;" net buvo apdirbtas ir plianas p. A. B. Strimaičio. Kodėl tada kuopa kuopą tvėrė, pavienis pavienį kalbino, ir viskas augo; kaip ant mielių, viskas ėjo gerai, ir į S. L. A. kasą įplaukė aukų apie \$3000?

O dabar, matyt, mūsų tautiškas S. L. A. nebeišrodo tautiška organizacija. Neparsenai nusikratėm nuo savęs dvasišką botagą; mūsų gerbiamieji vadovai darbavosi ir triūsės. O dabartiniai vadovai atiduoda visą organizaciją kuniškam botagai.

Dabartinis stovis šioks: S. L. A. jau berods turėjo netoli 250 kuopų. Tai, padėkime, 200 kuopų turi užlaikyti 200 daktarų-kvotėjų; tas nebūtų taip bloga, jai tie daktarai būtų lietuviai, priklausytų prie S. L. A. ir mokėtų taip lygiai, kaip žėdnas nařys į Susivienijimą, ale kiek męs dabar rasime lietuviškų daktarų Susivienijime? neištektum nė ant pirštų suskaiityti. O kiti visi—žydeliai arba amerikiečiai, jiems visai nerūpi mūsų organizacijos stovis. Pridėkime dar po 1 organizatorių tai turėsime 200 organizatorių ir išėina, kad S. L. A. daktarams ir organizatoriams pavedama.

Toliaus-apsunkinimai sulig įstojimo. Įstojant į S. L. A. kandidatas turi būti siunčiamas pas daktarą kvotėją dar ir su dviem palydovais; juk tas žmogelis turi jaustis kaip ant jiešmos kepamos! (S. L. A. pagal įstatymus, negali priimti narių be daktaro. Red).

Mums rodos, kad kiekvienas sąnarys yra sargu savo organizacijos. Kuopa naujus narius priimdama

ir matydama, kad jie nėra atsakantis ant proto ir kūno, pati tokį narį pasiųs pas daktarą; o sveiki tegul pro daktarus prasilenka! Mūsų daktarams neuždaro me vartų, ale juk sveikas žmogus daktaro neįieško, o ligonis atranda daktarą kad ir tolimiausiai. Tai mat ir valdžiai parūpo S. L. A., kaip pas mus daktarai pasirodė reikalingi. Ar nesibijo valdžia, kad Lietuviai visi pavirs į daktarus ir advokatus,—tada nebus kam "saliūnų" barus trint akunėmis, o kas pataikys sunkiausius darbus apdirbti, kaip lietuviai?

Artinas 27 as Seimas; ir vėl atsikartos prieš Seimą tie maršavimai su bubnais ir truboms, o vakarais šokiai, prakalbos, o delegatams galvos apkvaista, kad ant rytojaus Seiman atėjus galvoj dar beldžiasi, ir skubinasi vyrai veikti; mat, maž laiko, ir palieka kitam Seimui, kurs neva geriau apsvartys... Ir taip atsi kartoja per metų eilias!...

Velytina būtų, kad seimas ir seimininkai tą organizaciją ir jos reikalus gerai apsvarstytų, kad išvengtų klaidų, kurios mus jau gana įvargino.

Vardan 137 kuopos *Stanis Grigaliunas.*

Nuo Redakcijos. Šis 137 os kuopos straipsnelis telpa "Tėvynėje" dėlto, kad 137-cji kuopa kelis sykis to griežtai reikalavo. Apie tai ar S. L. A. reikia daktaras, ar ne—kalbos negali būti; to reikalauja Suv. Valstijų įstatymai ir apie tai buvo rašyta "Tėvynėje" gana daug, tik įstabu, kad 137 kuopa to netėmijo. Sulig organizatorių—jai 137-oji kuopa pripažįsta demokratizmo principus, tai ji turi sutikti su tuo, jog organizatoriai yra pageidaujami ir reikalingi: tą pripažino S. L. A. nariai, priėmę didžiama balsų įnešimą sulig S. L. A. organizatorių. Rašyti apie tai nėra laikas, o ir naudos maž, tik reikia stengties, kad organizatoriais taptų teisingi ir darbštūs žmonės. Tuokart ir S. L. A. augs, ir Prieglaudos namų su Kolonija bus galima įsteigti. *Red.*

Agitacija S. L. A.

Sulaukę "Tėvynės" N3 1912, randame agitaciją už p. J. Gegužį į S. L. A. izdininkus. Pasistebėtina iš panašių agitacijų. Kiek p. Gegužis velijo labo S. L. A. — visi gerai žinome. Jo akyse ir laikraštyje visados tēmijom, kaip S. L. A. valdyba vadinama čarais, o veiklesnieji nariai — šulai, štulpai. Jo akyse S. L. A. — tai didžiausias priešas darbininko. Ir vis-gi p. Gegužis paveltija savo draugams agituoti (bent agitacijos už save neatšaukia) už tai, kad jis patektų į tarpą tų žmonių, kuriuos čarais išvadina. Mūsų velijame jam būti veikėju nepartyvišku, bet visuomenišku. O urėdas jo neaplenks, jai jis S. L. A. narių akyse užsitarneaus urėdo.

Panašiomis agitacijomis užsiima ir kiti S. L. A. nariai, nuo kurių to nesitikėta. Antra iš eilės agitacija — tai p. J. Žemantausko, buvusio S. L. A. sekretoriaus.

Laišką prisiučiamo "Tėvynės" redaktoriui*), kad

*) "Tėvynės" redakcija turi p. Žemantausko laišką, kuriame jis prašo, kad jį nuominuotų į S. L. A. prezidentus. Vengi-nt agitacijos, esame priversti visų be skirtumo "rašinėjimus" kelti aikš-
tė. R e d.

matytų, jog noras varyti agitaciją už save neaplenkė ir p. Žemantauską, nors jis, 26 me Seime, pasiremdamas lapeliais (nežinia kieno rašytas), norėjo pakasavoti A. B. Strimaičio rinkimus. Keista permaina ir negražus darbas.

P. Žemantauskas prašosi, kad jį nuominuotų į S. L. A. prezidentus. Mūsų šičion nesigilinsim į tai, kiek p. Žemantauskas darbavosi S. L. A. labui, ir kaip žiūrėjo ir žiūri į S. L. A. narius; jis į S. L. A. narius ne kaip te žiūri. Gal dėlto dabar pasiperšama į prezidentus, kad, pradėjus įvykti tvarkai, skaitlius narių dauginasi? O progai pasitaikius vėl dėti ranką prie suspendavimo? Ačiu Dievui, aptyko Susivienijime.

Kuomet buvo S. L. A. suirutė, pernai ir užpernai, ar daug p. Žemantauskas pasidarbavo, kad nariams išaiškinti tikrąjį dalykų stovį? Ar daug buvo jo draugiškų ir broliškių atsiliepimų į narius? Tiktai tokių gerų, draugiškų ir mandagių aiškinimų tereikėjo; viskas būtų apmalšinta, tvarka būtų įvykusi. Bet vietoj to mūsų tik ir žinojome, kad mūsų Sekretorius kokios nors konferencijos nutarimus siuntė Prezid., rašydamas: "štai sugavau ir vėl paukščiukų atsišaukimą, suspenduok!" Tuos laiškus 26 me Seime skaitė viešai.

Abelnai nepripažįstame jokios agitacijos, o ypačingai tokios, kaip šita.

Šalin su panašiomis agitacijomis. Tegul už mus agituoja mūsų darbai.

Baltimore, Md.

P. Lazauskas.

Mažas prašymėlis į visus S. L. A. narius ir geradarius.

Aš biedna moteriškė, našlė su keleta mažų vaikelių koliekių—nekalbančių, atsišaukiu į S. L. A. gerbiamuosius narius ir meldžiu šiokios tokios pašalpos. Pati negaliu dirbti, vaikučiai taip gi, o gyventi reikia. Tai gi sumeskite nors po mažą skatikėlį ir pasiųskite S. L. A. Centro Izdininkui, o jis persiūs man.

Su pagarba

Alėna Kielienė, narė 41 S. L. A. kuopos.

27 Brook st.

Lawrence, Mass.

P. S. 41 kp. S. L. A. valdyba šiuomi liūdyja, kad gerb. Al. Kielienė ir jos vaikeliai išties verti sušelpimo, nes esanti ligoje ir nebegalinti iš niekur kitur gauti pašalpos.

Pirmininkas J. Večkys

Kasininkas A. Ramanauskas

Raštininkas, prot. J. Pašakarnis

Rašt. finansų. J. Žukauskas.

Šiuomi liūdiju, kad Alėna Kielienė, narė 41 kp. S. L. A., yra pilnai užsimokejusi į S. L. A.

Kuopos, siųsdamos aukas, malonėsit atskirti nuo nariu doklių, galit siųsti kartų su mokestimis.

S. L. A. Cent. sek.

A. B. Strimaitis.

L. Tolstoj.

Nuo Degtinės.

K o m e d i j a.

(Tas).

MIKAS. Nenori? Ak tu, šuns kaili! Ką tu pasakei?

MORTA (*supa lopšį, nusigandę vaikai prisiglaudžia prie jos*). Ką pasakiau? Pasakiau, kad nenoriu su tavim kalbėti, tai ir viskas!

MIKAS. Ar užmiršai? (*Pašaka iš ažuštalės, suduoda jai per galvą, numeta skarelę*). Viens!

MORTA. O o o-o! (*Bėga verkdamas pas duris*).

KELEIVIS (*pašoka nuo stalo ir pagrichia Miką už rankos*). Neturi jokios pilnos tiesos!

MIKAS (*sustoja ir žiūri mustebes į praeivį*). Ar senai nebemuštas?

KELEIVIS. Neturi jokios pilnos tiesos moterišką lytį įžeisti!

MIKAS. Ak tu, kalės vaike! O tokį ar matei? (*rodė kumščią*).

KELEIVIS. Aš nepavelysiu daryti eksploataciją moteriškai lyčiai!

MIKAS. Aš tau tokią ostalbaciją parodysiu, kad tu kulnėmis — pakabarkšt! viršun apsisersi...

KELEIVIS. Šia, mušk, dėlko nemuši? Mušk! (*Atstato veidą*).

MIKAS (*patraukia pečiails ir išskleidžia rankas*). Na, o jai aš pabrauksiu?

KELEIVIS. Aš ir sakau: mušk!

MIKAS. Na, ir juokdarys-gi tu, kaip aš matau... (*Nulaidžia rankas ir linguoja galvą*).

IGNAS (*į kelevį*). Antsyk matyt, kad prie bo bū lipšnus, jadriona palka!

KELEIVIS. Aš už tiesas stojau!

MIKAS (*į Mortą, eidamas prie stalo, sunkiai atsudamas*). Na, Morta, nunešk bažnyčion riebią auką už jį... Jai ne jis, tai būčiau į dulkes pavertęs!

MORTA. Ko nuo tavęs ir belaukti... žlungi-vargsti visą amžių, ir kepk, ir virk, o užėjo piktasis...

MIKAS. Na, pakaks, užteks. (*Paduoda keleviui degtinę*). Gerk. (*į pačią*). O tu ko ten seilėjiesi? Ir pajuokuoti nebevalia. Šia piningus, pasidėk: dvi popierinės po tris ir dvi dvigrivini...

AGOTA. O arbatos ir cukraus ar parvežei?

MIKAS. (*Išitraukia iš kišenius ryšuliuką, ir paduoda jį pačiai. Morta ima piningus ir pirkinius ir, nieko nedarusi, eina kamaron*). Kvailas tų moterų luomas. (*Vėl paduoda keleviui degtinės*). Šia, gerk!

KELEIVIS (*negeria*). Gerkit patys.

MIKAS. Ko čia raukaisi? Gerk!

KELEIVIS (*geria*). Būkit sveikil!

IGNAS (*keleviui*). O tu, aš spėju, daug ko esi matęs. Och, ir žiuponukas ant tavęs poniškas. Ir iš kur tu jį gavai? (*rodė į apdriskusį kelevio švarkelį*). Tu jo nelopyk, jis ir taip geras. Matyt, kad jau suaugęs, metelių sulaukęs. Na, bet ką tu darysi! Kad aš tokį turėčiau, tai mane visos bobos mylėtų. (*į Mortą*). Ar teisybę sakau?

AGOTA. Bereikalo tu, Ignai, šaipaisi... ir išjuoki žmogų.

KELEIVIS. Dėlto, kad neapsišvietęs.

IGNAS. Juk aš iš meilės. Gerk! (*paduoda*).

AGOTA. Pats sakė, kad viskas nuo degtinės, ir per ją kalėjime sėdėjo.

MIKAS. Už kokius-gi darbus?

KELEIVIS (*gerai jau įkaušęs*). Už ekspropriaciją kentėjau.

MIKAS. Kaip gi tai?

KELEIVIS. O taip, nuėjome pas jį, pas storpilvį. Duokš, sakome, piningų, o jai ne — štai li-vorvelis⁵⁾! Jis ir šen ir ten... Pagalios išėmė 2.300 rublių!

AGOTA. O, Viešpatie!

KELEIVIS. Męs tik norėjome, kaip pridera, piningus paskirti. Zembrikas vadovavo. Užklupo... tie juodvarniai. Tuojaus suėmė, kalėjiman sukišo.

IGNAS. Ir piningėlius atėmė?

KELEIVIS. Žinoma. Tik manęs negalėjo apkaltinti. Prokuroras teisme man tokį žodį tarė: tamsta, sako, pavogei piningus. O aš jam tuoj ir atšoviau: vagia vagis, sakau, o męs ekspropriaciją partijai padarėm. Jis ir nebegalėjo man atsakymo duoti. Šiur-tur — ir nieko nebeapasako. Veskite, sako, jį į kalėjimą, reiškia, laisvą gyvenimą apkalinti.

IGNAS (*į Miką*). Ir gūvus gi, lapės vaikas! Vyras! (*Paduoda degtinės*). Gerk, jadriona palka!

AGOTA. Tfu, negerai tu kalbi!

IGNAS. Aš, bobut, juk ne nuo motinos puses, aš taip sau, mano patarlė tokia: jadriona palka. Jadriona palka... Būk sveikia, bobut!

(Morta ateina, stovi pės stalą ir pila arbatą).

MIKAS. Štai ir gera. O tai ko čia pykti? Aš sakau. Ačiu jam. Aš tave, Morta, štai kaip goduju. (*į kelevį*). Ką tu mįsliji? (*Apkabina Mortą*). Aš savo senę taip goduju, labai goduju! Mano senė, vienu žodžiu, pirmo zorto⁶⁾! Aš jos niekad nemai-nyčiau ant kitos!

IGNAS. Ir gerai! Bobut, Agota, gerk! Aš vaišinu.

KELEIVIS. Ką reiškia energijos^{**} spēka! Vis melancholijoj paskendęs esi, o dabar — tai viens smagumas, draugiški jausmai. Bobute, aš tave myliu, myliu ir visus žmones! Brolyčiai mano! (*dainuoja revoliucijonišką dainelę*).

MIKAS. Žiūrėk, kaip apsvaigo, persibadėjęs!

(Uždanga).

(Toliaus bus).

Aukso grudai.

Mokytas yra tas, kas daug žino iš knygų; apšvietas yra tas, kas apsipažino su labiausia prasiplatinusiais jo gadynėje mokslais; išminties vyras yra tas, kas supranta s a v o gyvenimo prasmę. T.

⁵⁾ Revolveris. R e d.

⁶⁾ Sorto, rūšies. R e d.

^{**}) Energijos. R e d.

Sokratas, paklaustas, iš kur jis kilimu, atsakė:
— Aš esu viso pasaulio pilietis.
Jis laikė save piliečiu ir gyventoju viso pasaulio.
Cicero.

* * *
Tu užvydi, pyksti, nerimsti, nori atkeršyti žmogui. Pamąstyk apie tai, kad ne šiandien, tai ryt tas žmogus numirs, ir iš tavo menkų jausmų nebeliks nė pėdsako.
T.

* * *
Kuomet du žmonės barasi, tai, žinok, jiedu yra kaltu abu.
T.

* * *
Kas mane už akių šmeizia — tas manęs bijosi; kas mane į akis giria — tas mane paniekina.
Chinų išmintis.

* * *
Visados dabokite save, ir pirma, negu kitus apkaltinti, pažiūrėkite į save.
T.

* * *
“Padalink ir valdyk”, divide et impera, — štai auksinė visų žmonijos prislėgėjų taisyklė. Tiktai sukeliant rasinę neapykantą, tautinę nepakantą ir vietinius prietarus, tiktai sukeliant vienas tautas prieš kitas ir tegali įsiviešpatauti ir užsilaikyti despotizmas ir aristokratija. Tatai kas nori išliuosuoti žmones, privalo pakelti juos augščiau neapykantos jausmų, nes kitaip jis neturės pasisekimo. *Henry George.*

* * *
Ar aš galiu be skausmo širdyje matyti, kaip žmonės panaudoja savo protą tam, kad barties tarpe savęs, o išmintį tam, kad vieni kitiems pinkles darytų apgaudinėtų ir vyliautų. Ar aš galiu be ašarų žiūrėti į tai, kad labo ir nelabo pamatai užmiršti, arba greičiausia nežinomi.
Theognis.

Pats vienas.

Jis pasijuto pats vienas, taip vienas, kaip kad būt atsidūręs siaurės ledų šalyje, kur saulė pasislepia ke liems mėnesiams ir kur per kelis mėnesius viešpatauja tamsybė.

Kaip baisu, kaip begalo baisu!

Traukinys bėga per laukus, per girias, tarp kalnų. Neša su savim vėją; sukelia pakelyje debesius sniego ir lekia, ir bėga, ir dumia, tarytum vejamas nesuskaitomos dvasių daugybės. Bėga nei šmėklų išgąsdintas. Per langus žiūri į vagoną naktis. Tamsi ir žiauri. Kur-ne kur, toli, matyti mirksint ugnetes-klijūnes. Jos siunčia savo spindulėlius tamsybėn ir šaltin.

Jis sėdi vagone vienas. Nė gyvos dvasios aplinkui nėra. Pats vienas. Visai vienas. Nėra su juo net jo mylimųjų minties; neskrieja aplink jo nuvargusių galvą ir suskaudusias ir išdrąkintas mintis malo-

nės ir meilės šešėliai, siunčiami pas jį tų, kuriuos jis numylėjo, jais alsavo ir jiems savo gyvastį atidavė. Pats vienas.

O traukinys bėga, lekia, dumia ir storais—storuliais balsais dunduoja baisius, žiaurius ir skaudžius garsus. Jis įsiklauso į tuos garsus, ir jie sutinka su jo begaliniu apvienėjimu, su jo nusiminusiomis ir beviltėmis mintimis. Traukinio tekiniai vaitoja:

“Nebliko, nebliko, nebliko...”

“Kas buvo — pražuvo, kas buvo — pražuvo, kas buvo — pražuvo...”

“Nieko jau tau nebelieka... Nieko jau tau nebelieka...”

Ir jis, įsiklausęs į tuos garsus, diktuoja jiems savo mintis, apsvaigsta nuo tų garsų ir balsiai kartoja diktuojamuosius žodžius:

“Nebliko...”

“Kas buvo — pražuvo...”

“Nieko jau ten nebelieka... Nieko jau tau nebelieka...”

Ir jaučia jisai, kaip tie garsai, gniauždami jam širdį, veržiasi per gerklę, sukelia krūtinėje kasžinkokią jausmų audrą, nusiminimu sušaldo ir taip jau atšalusią širdį.

O traukinys, tarytum vejamas nesuskaitomos šmėklų daugybės, bėga tolybėn, iriasi per tamsą ir šaltą orą, sukelia baltus debesius sniego aplinkui savęs. Žemė dejuoja. O tekiniai vis pritaria jo jausmams ir jo išdrąkintoms mintims:

“Nereikė tikėti, nereikė tikėti...”

“Nereikė svajoti, tikėti, svajoti...”

“Ir džiaugsmo jau tau niekadės neregėt...”

“Vilties niekadės nereikia belaukt’...”

“Kas buvo — pražuvo, kas buvo — pražuvo... nebliko, nebliko, pražuvo...”

Tartum koku svaiguliu apsvaigino jį tie žodžiai. Kažkoki dičkė ir nesuprantoma spēka pakėlė jį nuo suolo, stumė į priekį, privedė prie durų ir, išvedusi oran, pastatė jį tarp dviejų vagonų, ant tiltelio. Jis nėjo pats, jo valia čionai visiškai nedalyvavo, — jį apmirė ir sustingo.

Nežinomoji spēka pastatė jį tarpe dviejų vagonų, nulenkė jo galvą ir įrėmė akis į dvi blizganti apačioji juosti: tai bėgiai (rėlės), ant kurių gulė šviesa nuo žibintuvo, prikabinto vagono gale. Jis girdėjo tuos bėgius vaitojant, jautė tekinių garsus, pritariančius jojo jausmams. Kraujas sukilo krūtinėje, apliejo karščiu širdį, sudavė, tarsi kumščiais, per smilkinius. Akyse aptemo, blizgančių bėgių nesimatė. Jis tiktai jautė, kaip jį traukė žemyn tekinių dundėjimas, kaip užžavėja koksai tai ikšiol dar nežinomas geismas pasilenkti, persiversti per grotelius ir nupulti ten, kur užia tie baisūs garsai. Nė valios nėra, nė bandymo atsispirti anam baisiam geismui.

Kasžinkas storu balsu ištare prie pat jo ausies žodžius, kurių jis nesuprato:

— Atsargiai, nupulsi... Gal sergi?... aš pagelbėsiu įeiti į vagoną...

Jis žiūri, kas tai kalba. Nieko nemato. Smilkinuose gįslos plaka, krūtinėje net apsalo nuo viduji-

nio karščio. Jis pasiduoda valiai to svetimo ir nepažįstamo žmogaus, kuris jį veda vidun. Pasiduoda nei numanydamas ką, nei jausdamas, nei mįslydamas. Lyg marijonetė. Lyg automatas. Privesta jis prie suolo ir pasodinta. Rankos nupuolė žemyn, tarsi pakirstos, galva pasmakriu atsirėmė į krūtinę, ir iš akių birėjo karštos ašaros. Iškur jos sukilo — nežinia; gal jas varė laukan nusiminimas dėl tos baisios silpnybės, apėmusios visą jo kūną, ar gal dėl ko kito...

Po valandėlei atsipeikėjo. Vaidentuvėje vienas po kitam atgijo vaizdai. Sustojo akyse namai, jo numylėtieji... O nuo jų jis jaučia pučiantį šaltį, tokį pat, kaip tas, kurin bėga ugnelių-klajūnių spinduliai va ten, tolybėje ir tamsoje. Jo mintyse sukyla atsiminimai: meilė, užuojauta, dvasių artimumas... Atgyja mintyse net ir žodžiai:

"Tu dar jaunas esi... Jieškok... Gal rasi... Ne tu pirmas, ne tu ir paskutinis... Pasaulis platus... Gamta... Joc įstatymai..."

Ir kiek tose atgijusiuose jo mintyje žodžiuose ir vaizduose sopulio, kuris, tartum daimono šypsa, nupuolusi gyvenimui nuo lūpų, apkabina jo krūtinę!..

Jis kenti, kenti — ir jaučia: spėkos dar labiau apleidžia. Nebėra spėkų, kad nors vienam momentui pasiliuosuoti nuo to slogučio. O pasiliuosavus, — tą momentą visu gyvenimu paversti! Nėra spėkų. Nė krislelio. Ir kaip baisu jausties vieny-vienu be spėkų!

Traukinys sustojo. Jis išlipo iš vagono ir nuėjo namol. Eidamas nieko nejaučia, tik girdi, kaip jo žingsnių atbalsiai gilioja tuščioje gatvėje. Kaip žiauru ir baisu! Namie jį pasitinka dirbtinė naminio liūdėsio ir nusiminimo šiluma. Ir čia jis vėl pats vienas. Ir visur — pats vienas. Ir amžinai bus pats vienas. Net jo mylimųjų mintys neskrieja aplink jo nuilsusią ir nusikentėjusią galvą.

Pats vienas.

15. I. 1912.

Karolis Vairas.

TRUMPUČIUTĖ CHARAKTERISTIKA CHICAGOS AKTORIŲ.

Suprantama, scena labai svarbus daigtas. Apie tai gal nebereikia kelbėti. Šiandien reiktų jau kalbėti daugiausia apie jos tobulinimą, kėlimą, puoselėjimą. Ačiu dievams, jau yra ir žmonių, kuriems scena, dramatiškasis menas, nemaža rūpi. Tai jau ir bepigū kalbėties. Kalbamieji žodžiai gali nebekristi uolingon dirvon.

Ale bet, vietoj rašius tokias introdukcijas, geriaus stačiai pradėti. Sakau, Chicagoje jau yra nemaža aktorių, apreiškusių savo gabumus ir nemaža (visgi bent tuzinas) tokių žmonių, kuriems scena labai miela. Tai-gi apie šitai aš kalbu. Tai jau Tamstoms gal užtektinai aišku pasidarė. Todėl sakysiu toliaus.

Mūsų aktoriai, žinoma, kaip ir visur pas mus, tėra scenos *mylėtojai*. Vadinas, noriu pasakyti, ne profesionalai. Tai, kaip tokie, sulig savo išgalių ir veikia. Tai yra labai gerai, ir tą mes atminsime.

Kada šitą pasakėme, sakome jau toliaus. Mūsų aktorių dauguma (o gal mažuma, gal aš tik negerai suskaitau) mėgsta, kad apie juos, vadinas, apie jų žaidimą gerai rašytų laikraščiai. Tai yra be abėjonės labai puiki mūsų aktorių ypatybė, o prie to tai tokia ypatybė, kuri pažymu pas visus geresnius visų kitų tautų aktorius. Tuo būdu iš to tereikia džiaugties. Tačiau—aš tai noriu čia pridurti—ta ypatybė nėra vienutinė gero aktorio ypatybė. Daug svarbesnė aktoriaus ypatybė yra ta, sulig kurios jis parodo scenoje geriausias savo žaidimo ypatybes. Ir va, jaigu jau apie tai nerašytų laikraščiai, tai ištikro aktoriui galima pykti. Kaip gi ne! Jis čia aukšą žarstė, o apie jį nei kriukt. Ir štai dar kas svarbu. Geram aktoriui suvis nieko nereikia pasakymas laikraštyje (ar kitur kur), kad jis žaidęs "gerai", "puikiai" ir panašiai. Jam daug svarbiaus yra pasakymas ar išguldymas, dėlko jis "gerai" žaidė, kame to gerumo būta ir tt. Nes, iš kitos pusės dalyką imant, kaip tik toks yra ir kritikos uždavinys: neskaktyti tuščių žodžių: "gerai", "puikiai": "blogai": "šlykščiai", bet pasaktyti, kad štai šitas dalykas dėl to ir to yra geras arba blogas.

Tai, mat, iš to, kas pasaktyta, išeina, kad greičiaus mūsų kritika netikus, negu aktoriai. Ale palaukit!... Bet ne, geriaus nieko nelaukit. Ne, kritikos visai nencriu dabar nei teisinti, nei peikti. Telpaliekie ji rami. Geriaus kalbėkime apie ką pradėjome.

Jau šioias-tokias geras mūsų aktorių ypatybes žinome. Turime jieškoti kitų. Tik jau nejieškokime vien gerų ar vien blogų, imkime viską, kas tik pasitaikys. (Ir nesvarstykime ilgai, nes laikraštyje vietos maža.)

Turbūt jau visam svietui (išskyrus Vilnių) žinoma, kokie yra garsesni aktoriai Chicagoje. Apie juos tuom tarpu pasvarstykime. (Aktoriams čia žinoma nebėr *balso*, nes apie juos kalbama; jie privalo tik *ausis* iškabinti.)

Gyviausia aktorė Chicagoje man išodo esanti ponia P. Moskienė. Matai. Ji švelniai jaučia ir turi galę apreikšti nemaža *nuancų*. Žaidžia ji komiškas roles ir joms daugiausia tinka. Labai greitai susigriebia imitativėse pozicijose, arba, paprastu būdu pasakius, moka bezdžionkuoti. Komikei tai yra svarbiausias dalykas. Jaigu kas to gabumo neturi, tai vargu gali pasidaryti komiku. Be to ponia Moskienė turi nemenką judėjimų ribų nujautimą, tai reiškia, kad ji nepajuda taip, kad tai būtų perdaug, arba taip, kad tai būtų permaža, bet taip, kad kaip tik, kaip tik tinkamai. Ir šitas dalykas komikei yra labai svarbus. Tragiko judėjimai gali ne tiek daboti ribų, nes didesniame sujudime judėjimai tik aplamąsias dailumo ribas teuzlaiko, šiaip jau yra neapriboti. Juokui sukelti, visai ko kito reikia, čia reikia taip *ap-rokuoti* judėjimą arba jo įvairų ar monotoniską, kaip kur reikia, atsikartojimą, kad tai kaip tik pataikytų į juoko stygeles. Šito dalyko p. Moskienė, kaip jau sakiau, turi gerą *nujautimą*, tik reiktų dar jai *su-pratimo* bei daugiau žinių, kaip tai viskas yra pada-

roma. Tąsyk galėtų pasidaugint ir judėjimų įvairumas, kurio poniai Moskieni, kaip ir kitiems mūsų aktoriams, dažnai trūksta. Ponios Moskienės figura ir balsas tinka jaunesnėms rolėms žaisti.

Mažesnę už poniją P. Moskienę nuancų išteklių turi ponija M. Dundulienė. Vos keletą gestų turi išdėjus ir jais visur pasivaduoja. Bet turi šioji — tokį ceniškąjį taktą, tai neretai gestų šabloniškumas nesimeta į akis. Imitativės (beždžionkavimo) įiegos pas p. Dundulienę visai nedidelės. Gyvai persiimti nauju judėjimu, jį pamėgdžioti p. Dundulienė neišgali. Tuojaus pavartoja ar tokį ar kitokį jai žinomą, burleskose matytą šabloną. Taip-pat dedasi su judėjimų aprokavimu. Dėlto gi visose rolėse, kokias bežaidžianti, ponija Dundulienė vis išėina vienoda, ta pati. Amžius ir figura poniai Dundulienėi teleistų pagyvenusių moterų roles žaisti, tačiau ji, lyg norėdama amžinai jauna būti, ima dažniausia jaunučių heroinių roles, ir tuo juokus tesukelia.

Ponios Dundulienės duktė, panelė Antigonė Dunduliuotė, motinos pėdomis seka ir taip jau šablonais tepasivaduoja. Tik tie šablonai, rodos, dar šabloniškesni. Kai nuo jaunos aktorės, trokštum žmogus gyvybės ir įvairumo, bet betrokšdamas užtrokšti nuo vienodumo.

Ponija M. Damijonaitienė truputį lyg įvairesnė už p. Dundulienę, nors mažiau turi sceniškojo takto. Beždžionkavimo gabumai silpni. Ribų nujautimo maža. Komiškose rolėse tik tūli padėjimai (situacijos) jos nebloginai sugaunama. Geriaus gal tik p. M. Damijonaitienei dramatiškos tragiškos rolės. Tik čia truksta jai liuosybės, nesivaržymo. Vis taip išrodo, kad ponija M. Damijonaitienė tarytum bijo, kad nepasielgus taip, kaip ji pati gėdytų, kaip ji pati nedarytų, nešauktų, neverktų, nemaldautų, nešliaužiotų žeme ir tt., žodžiu bijos, kad nenustojus būti ponija M. Damijonaitiene. Gal taip nėra, bet taip — man vis išrodė. Teisybę vis gi reikia pasakyti, kad paskutiniu metu laiku p. M. Damijonaitienė šita yda pradėjo nusikratyti. Reiktų daug padirbėti, kad visai tuo nusikračius.

Daug žadanti yra ponija B. Bernotaitienė, rodos, šią žiemą tepradėjusi žaisti. Ne taip greit pataiko beždžionkuoti, kaip p. Moskienė, bet vis-gi pataiko. Negali greit sumanyti naujo gesto, bet tai, rodos, tik todėl, kad dar neįgudus scenoje. Tačiau sceniškojo takto pradžios pažymios: kur nereikia arba kur mano nepataikysianti gerai įsikišti, ten neįsikiša, ir tuo nesugadina apskritojo įspūdžio, nors jo ir nepajvairina. Turi skambų ir palankų balsą, atsakančią, galima sakyti, dailią figurą, ir dėlto viso galima manyt iš jos pasidarysianti gera aktorė. Iki šiol težaidė charakterines roles, ilgainiui tur-būt galės ir kitokias žaisti.

Panelė M. Montviliutė, matyt, nori persiimti savo sesutės (ponios P. Moskienės) geromis pusėmis. Yra vikri, guvi, netruksta sumanumo. Reiktų dar išmokti gestų, mimikos, išdirbti balsas, o paskui viskas kita, kas aktorei reikia.

Apie visas aktoras iškarto kalbant, reikia pastebėti, kad visos truputi, taip va, lyg vieno kaulo. Liepens judėjimo nuo mūsų aktorių negalima sulaukti. O kaikuriuose situacijose tai taip svarbu, taip svarbu... Didelį nuostolį dailei neša tie korsetai, kad jie kur subirbėtų!.. Antra, ko truksta, tai jau ne tik aktorėms bet ir beveik visiems aktoriams, tai intonacijos įvairumo. Balso atmainos baisiai mažos. Tiek mažos, kad klasiškas dalykas su tikiomis atmainomis beveik visai negalima leisti. Daugeliui trūksta ir dikcijos, aiškaus ištarimo žodžių. Na ir dar ten visokių dalykelių truksta.

Lieka dar man pakalbėti apie vyrus. Bet apie juos pakalbėsiu kitu syk. Sevaitėlę palukėkit, jaigu užteks kantrybės. Nuzemintas Jūsų tarnas

Tartila.

Kritiški piešiniai.

Amerikos Lietuvių Kalendorius 1912 metams. Sutaisė ir išleido J. Ilgaudas. Chicago, Ill. Pustl. 96. Pirmi metai. Kaina 25 c.

Mums visuomet būtų miela, kad galėtume kuodažniau paminėti Amerikoje išėinančią iš po spauštovo šiokią ar tokią lietuvišką kningelę. Deja, mažai gauname jų pamatyti — nėra. Tiesa, retkarčiais pasirodo vienos ar kitos spaustuvės leidiniai. Bet lietuviškų originalės raštų mes amerikiečiai taip ir nesulaukiame. Vis tai vertimai. Apie vertimus nėra ko plunksnos pagilzdinti net tokiems naminiams kritikams, kokius mes turim. Ką iš vertimų iškritikuosi? Juk tų svetimas darbas, svetima mintis. Ką t a s a i lietuvis mįslina, kokią jis turi pasaulėžvalgą beversdamas raštą — nežinai. O labai norėtusi! Bet jo nepagausi...

Na, bet ant kalendoriaus tai jau gali pasigaut. Kaip gi — kalendorius, tai išleido jo siela. Jis kalendoriun sudeda viską, kas, jo dėta, per praėjusius metus svarbaus tautoje atsitiko ir ką jisai pranašo Briuso akimi permato atsitiksiant šiais metais. Kalendorius — tai netik rodyklė saulės ir mėnulio tekėsenos, užtemimų, oro atmainų, bet ir pirmutinė inteligento ir prasčiokėlio ranka-kningė. Paimk rusų kalendorius (jų apie 1000 vardais išėina) ir pervertęs tuoj žinosi, kas išleido: jai rasi nekrologus pereiniais metais mirusių šventikų, archiriejų, generolų, pulkauninkų, da poros menkesnių rašytojų ir šiaip bespalvinių veikėjų, tai žinai, kad tai išleido Sytinai ir jam panaši brolija. Tai bus — "bet sau" kalendorius. Jai rasi nekrologus įžymesnių rašytojų, veikėjų, mokslo vyrų; jai rasi statistiką: kiek žmonės prageria piningų, kiek valdžia aikvoja policijai ir skiria mokykloms ir tt. ir tt., tai žinai, kad jį išleido žmonės, kurie stovi priešaky rusų tautos, ir gali pasakyti: "ot, tai kalendorius!"

Taip, su kalendorium gali pasigauti netik patį leidėją, — nes pamatai: kas jam rūpėta, kokias jis me-

tinės svarbos žinias surinko, — bet gali ir ką kitą dažinti, — kiek daugiau išaina kalendorių geresnių ir kiek prastesnių, gali iš to padaryti išvedimą, kaip augštai tos tautos gyvenimas pakilo ir kokie gaivalai ima viršų. Ką su Amerikos kalendoriais pasakyt? Ikišiolei reguliariškai tik "Saulė" išleisdavo savo kalendorius. Reiškia — viršydavo amerikiečių gyvenimą "sauliečiai". Buvo bandęs keletą metų leisti kalendorius (ir labai gerus) P. Mikolainis. Jau-jau buvo tikėtasi, kad paims viršų tautiškai-demokratinė gaidynė. Bet — ne! Mikolainio kalendoriai sustojo. Girdėtis, kad trūko sandarbininkų. Lyg panašią rolę pasiėmė "Lietuva" ir rodos ar ne trejetą metų leido kalendorius. Tiesa, jie buvo šalti ir liesi, bet visgi panašūs į kalendorius. Tačiau jau ir iš jų nebe galėjai žinoti: kam jie leidžiami — amerikiečiams, ar... ne lietuviams. Drungnesni, nors žinių nuatę, kalendoriai ėjo trejetą metų sudėtinai "Vienybės Lietuvinkų" ir "Liet. Ūkininko".

Siemet su sykiu buvo užėjusi kalendorių badmetis. Nebėra Amerikoje kalendorių — ir gana! Tik štai pakliūna į rankas visai šviežiutėlis kalendorius, kurio vardą pradžioje išrašėm. A-a! Nepražuvo dar kalendoriai! Žūrėsime ką čia Dievas neša. Verti la pą-kitą, yra dienos, mėnesiai... kas po šimto pykių! lyg kas nutrūko: užėini apie streikus, paskui referatą apie pramonę, keletą smulkmenų, iškur paeina raudonoji vėliava, ką socialistai Milwaukee veikia, darbininko prisakymus, pasikalbėjimas Maikės su t... ttiu! Tėvo su sūnum ir... ir... kurgi kalendorius? kurgi nors saulės ir mėnulio persikeitimai, jai leidėjas nežinojo tokių augštų dalykų, kaip užtemimai? Nebėra ko klausia apie tokias žinias, kurios doram kalendoriui pripuola, kaip statistika apie mūsų draugijas, apie mūsų pereitų metų laikraščius, kningas, visokius judėjimus, peržvalga svarbesnių mūsų tautos, mūsų išėivystės atsitikimų, pasaulio dėjų; politikos, mokslo, išradimų naujienų. Nieko tokio kalendoriaus leidėjui nerūpėta. Pridėjo iš viršaus keletą lapelių su dienų skaitliumi, apačion pasiuvo rinkinį tokios "literatūros", kokią "Keleivis" ir "Kova" pasiūlo ir — kalendorius!

Buvo kalendorių visokių. — Bet kad išėitų kalendorius be kalendoriaus, to dar pas mus lyg negirdėta. Taip ir vėl mės amerikiečiai kalendoriaus savo neturim. Prisieis laukti geresnio. Berods ir p. Ilgaudas prakalboje už šitokį šposą persiprašo ir kitiemet žada geresnį išleisti. Lauksim, kurie sulauksim sveiki. Mės kántrųs...

Vurgomatīs.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą kurti ir taisyti korespondencijas.

Lawrence, Mass.

Lawrenco lietuviai neteko vieno tautiečio, Tamošiaus Masalio, kurs persiskyrė su šiuo pasauliu 12 d. sausio š. m.

Tamošius Masalis gimė Lapūnų parapijoj, Suvalkų gub. Pirma gyveno Pensylvanijoje, kur laikė

valgomų daigtu krautuvę. Atvykęs į Lawrenc'ą, buvo Lawrenco lietuvių kooperacijos vedėju. Paskui išvažiavo iš Lawrenco, buvo tūlą laiką Gardneryj, Mass. ir gi lietuvių Kooperacijos vedėju. Sugrįžęs vėl į Lawrencą dirbo pas A. Matulevičių, valgomų daigtu krautuvėje, kur ir pasimirė. Mirties priežastis — apopleksija.

A. a. T. Masalis likosi palaidotas 15 d. sausio. T. Masalis buvo vedęs moterę Ona Žekiutę, su kuria pragyveno tik 1 metus. Jo moteris jį ir palaidojo ant katalikiškų kapinių. T. Masalis buvo labai mielas žmogus prigulėjo prie Lawrenco lietuvių kooperacijos, prie T. M. Dr. ir prie S. L. A. 41 kuopos. 41 S. L. A. kuopos narys nusiuntė T. Masaliui rinktą aišką gėlių su parašu: nuo 41 S. L. A. kuopos mirusiam savo nariui T. Masaliui. Ant kapinių S. L. A. 41 kuop. narys J. Kerdėjus pasakė trumpą prakalbą apie T. Masalio gyvenimą, pabriežęs ir, tai jog Masalis, nors kiti ir apleido S. L. A., laikėsi organizacijos ir kitus ragino dėtis prie S. L. A. ir kitų tautiškų draugysčių. Tėbunie jam lengva svetimos šalies žemelė!

Gailutis.

Wilmerding, aP.

Wilmerdingo lietuviai, kaip jau nesykį laikraščiuose tēmijome, nesnaudžia. Nesenai prisiqsta "Tėvynei" vietinis laikraštis "The News-Tribune," kur aprašoma Lietuvos Sūnų Draugystės apvaikščiojimas 20 metų sukaktuvių nuo įsteigimo draugystės. Tarp svečių buvo ir įžymesnieji vietiniai gyventojai amerikiečiai.

Vakaro programą susidėjo iš prakalbų, deklamacijų, ir koncerto, kurį atliko Lietuvos Sūnų Drstės orkestra, vadovaujant prof. Thomas Scotti. Programą išpildė sekančios ypatos: draugystės prezidentas B. Kondratavičius, P. Kairiukštis, St. Ivanauskas, Ona Kubiliutė, M. Ivanauskiutė, I. Katkauskas; augliškai kalbėjo Burgess Horroks ir E. E. Behner.

Po tam buvo ir vakarienė bankietas. Stalas buvo parengtas 270 ypatoms, daugelis laukė dar vietos. Gretimais paruošta stalas 50 vaikų, kurie pavyzdin-gai (iš ko reikia pasidžiaugti) užsilaikė. Matyt, jie yra mokinami pagal seną patarlę: "Vaikai turi būti daugiau matomi, ne kaip girdimi."

Lietuvos Sūnų draugystė yra tai pašalpinė Wilmerdingiečių lietuvių draugystė, išmokėjusi \$3.700 pašalpos laike 10 metų. 1905 m. dr-stė neatsiliko ir šelpime revoliucijos Lietuvoje — paaukavo tam tikslui \$200. Be to L. S. Dr-stė turi pasistačiusi sau puikią salę. Apačioje randasi tarp kitko kambarys susirinkimams ir skaitykla-kningynas, kuriame yra 300 su viršum tomų lietuviškų kningų; kningynas laiks nuo laiko yra papildomas.

Tikrai miela skaityti svetimtaučių laikraščiuose apie mūsų brolių besirūpinimą savais reikalais. Reikėtų lietuviams kiekvienoj kolonijoj turėti savos sąsės, kningynai — skaityklos ir tt. Juo daugiau rūpinimės savais reikalais, juo didesnę turėsime iš to naudą.

MUSŲ CHRONIKA.

Žinios apie darbus.

So. Boston'e, Mass., cukernėj American Sugar Refinery susstrėikavo 300 darbininkų. Jų vietą užėmė 70 negrų streiklauzių. Streikininkai — lietuviai ir lenkai.

Ten-pat streikuoja 3000 darbininkų, dirbančių Long Shore linijos uostuose. Traukiama streiklauziai iš New Yorko. "K."

Teatras, koncertai ir tt.

Rochester, N. Y. 20 I T.M.D. statė ant scenos: "Lėkė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas". "L—ė".

Ten-pat, 6 d. sausio, L.S.S. kuopa sulošė: "Amerika pirtyje". "K."

Cleveland, Ohio. 14 saus. dr-ja "Mirta" vaidino "Pirmi žingsniai". Vietinis choras dainavo tautiškas dainas. "V. L."

E. Cambridge, Mass., 21 I diskusijos temoje: "Nuo katros valdžios darbininkai gali tikėtis geresnio gyvenimo". — 28 I — diskusijos temoje: "Ar reikalingi teatrai?"

So. Bostone, Mass. 28 d. diskusijos temoje: "Tautos klausimas ir darbininkai".

Brooklyn, N. Y. 21 d. sausio p. J. Liutkausko paskaita: "Gimdymo slėpiniai" — iš Vidūno. "V. L."

Mokyklos.

Worcester, Mass. L.S.S. 40 ji kuopa įrengė vakinę mokyklą; atdaryta nuo 3 d. sausio. Prisirašė 50 ypatų. "K."

Iš Amerikos.

Suv. Valstijų Kongresan įnešta biliai sulig šių klausimų: armija, žemdirbystė ir pensija. Pagal tuos bilius reikalaujama iš valdžios 88 mil. 534 tūkst. dolerių kariuomenei, 15 mil. 836 tūkst. 976 dol. žemdirbystei ir pensijoms, kurios bus (taip bent pasitikima) užtvirtintos, reikalaujama \$150 milijonų.

Darbininkų subruzdimas Lawrence ir kituose apiešinkės miesteliuose netik neaprimsta, bet dar gi eina aštryn ir platyn. Milicija, kuriai valdžia paveliavo šaudyti į minią, pasinaudoja tuo pavelijimu; durtuvai veikia ir-gi; kaikur didesnėms demonstracijoms išskirstyti vartojama ugnagesiai ir į darbininkus plama vanduo. Sekančiame "Tėvynės" numeryje parodysime, kaip į Lawrence darbininkų streiką žiūri Amerikos laikraščiai.

Iš visur.

Vokietijos socialistai. Pastaruose rinkimuose į

reichstagą (Vokietijos parlamentą) daugiausia balsų laimėjo socialistai; jų partija reichstage turi dabar daugiausia atstovų už visas kitas partijas, nes 110. Rinkimuose balsai šitaip pasidalino:

Socijal-demokratų partija	4.238.919
Centro partija	2.012.990
Liberalų partija	1.671.297
Progresistų ,,	1.556.549
Konservatyvų partija	1.149.916
Įvairių mažesnių partijų	1.558.666

Viso labo 12.188.337

Iš viso matyt, kad socijal-demokratų partija kas rinkimai vis daugiau gauna balsų, tuom tarpu kitos partijos nustoja savo balsuotojų. Paveizdan socijal-dem. partija 1907 m. turėjo 3.259.020 balsų, o šiuose rinkimuose — jau 4.238.919; Konservatyvų partija neteko 200 tūkstančių balsų; Centro partija — apie 107 tūkstančius; Liberalų partija pasiliko beveik art savo vietos, o Progresistai laimėjo apie 300 tūkstančių balsų daugiau.

Kuboje didelis streikas įvyksta tarpe darbininkų, dirbančių cukraus plantacijose. Kubos valdžia kreipiasi į Amerikos valdžią, prašydama pagalbos sustabdyti streiką ir sulaukyti socialistų agitaciją tarpe streikuojančiųjų.

Naujas išganytojas. Lodzium, Lenkijoje, fanatiškas moteris tik-tik nenukryžiuvojo tūlą Kozłowski, pasivadinusį išganytojum. Moteris sektantės jam tikėjo, vienok norėjo, kad jis savo mirčia paliūdytų savo žodžius apie išganyką ir prisikėlimą iš numirusiųjų. Kozłowskiui nesutinkant tatai padaryti, apie 30 drąsiausių karžygių davatkų, užpuolė jo namą, išvilko jį patį ir buvo bevedančios kryžiuoti. Į tą naujo išganyto procedurą įsikišo policija ir poną Kozłowski išgelbėjo nuo baisios mirties. Mat, prie ko gali priversti fanatizmas.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerb. Red.: — Tikiuos, kad nepavartosite S. L. A. organo vien tik savo ypatos apgynimui (kur? R e d.) ir suteiksite vietelę mano keliems žodžiams.

"Tėvynės" N3 aš gana išgarsintas trijose vietose ir vis su apkaltinimais. Net didžiausis prasikaltėlis turi tiesą pasiteisint, ir jūs neturėtumėt man tos tiesos aprubežiuot.

P. K. Liutkus percituoja mano laiškutį, kur daugiaus nieko nerašoma, kaip tik, kad jis patartų už p. J. Gegužį balsuot. Aš nežadėjau už tai jokių magaryčių ir dovanų. Ir mano patarimas yra tik patarimu, o juomi visi žmonės turi tiesą naudotis. Aš nesuprantu, kuo p. K. L. taip pasipiktino? Tuo labiau p. K. L. karščiuojamasi išrodo keisti; juk pats redaktorius pataria pirma aptarti apie tuos narius, kurie nominuojami ir už kurios balsuojama.

Jaigu man rodos, kad p. J. Gegužis yra tinkamiausias į S.L.A. kasierius, tad kas man gali uždrausti išreikšti norą, nuomonę, kitiems žodžiu arba per laišką? Aš savo laiške nenupeikiau jokio žmogaus,

nieko neprižadėjau, todėl tokia agitacija yra švari ir jokių vaidų nekelianti. Gera tvarka būtų, jai galima būtų uždraust žmogui išreikšt savo mintį.

Dar stebėtiniau, kad ir redakcija įsižeidė (? Red.) mano laiškučiu ir net visai nekaltai p. J. Gegužio ypatą užgavo. Redakcija sako: "savo darbdavį rekomenduoja", kurio aš neturiu. Aš manau, kad šios gadynės darbininkai (kaip kokie. R e d.) yra labiau priešingi savo darbdaviams, negu kitiems žmonėms; neretai darbininkams prisieina vesti aštrią kovą su savo darbdaviais, todėl niekingas (? R e d.) yra manymas, kad, jai aš dirbu pas p. J. Gegužį, tai tik todėl už jį agituoju. Aš, tiesa, jį geriau pažįstu negu kitus, bet nedirbu (neteisybė: p. Vasil, veda "Keleivio" prenumeratorių surašus. R e d.); aš manau, kad jis būtų tinkamas, todėl ir išreiškiau savo nuomonę.

Redaktorius sako, kad tik tam reikalauta referendumo, kad išvengus nešvarių politikavimų seimuose ir tokių laiškučių, kaip mano, rašinėjimą (laiškutis yra spausdintas. R e d.) išvadina bjauresniu politikavimu (taip nepasakyta. R e d.), negu esantis seimuose. Matyt, ponui redaktoriui švaresnis ir geistesnis tokis politikavimas seimuose (ir-gi taip nepasakyta. R e d.), kur yra perkami balsai. O jai pasakei, jog norėtum, kad tas ar kitas būtų išrinktas, tai baisus prasižengimas.

Beto, redakcija atsakymuose manęs klausia (visai neklausia. R e d.), kame ir kas netinka konstitucijos projekte. Nekalbant apie kitus užmetinėjimus, atsakysiu, kad jai redakcija suteiks man ganėtinai vietos laikraštyje, tai aš parodysiu, kame ir kas negerai, nes ten tiek negerumų (? R e d.), kad jų pataisymas užimtų tiek pat vietos, kiek pats projektas. (Pataisymus darys kuopos, o ne pavieniai asmens; kuopos galės visuotiniu balsavimu perkeisti paragrafus, pataisyti, ar ir visą projektą atmesti. Viskas nuo kuopų priklauso. R e d.)

Tarp kitko galiu paminėti, kad ir pats redaktorius p. V. K. Račkauskas netolimoj praeitėj su panašiu projektu nesutiko (į projektą pateko beveik pusė to darbo, kurį Račkauskas atliko dar prieš XXVI Seimą). Jaigu pamiršo, lai atsiskleidžia "Keleivį" pereitų metų. Bet vos tik p. Račkauskas susitiko arčiau su keltą saumylių, tuojaus perkeitė savo nuomonę ir su anų pagalba jau pradeda apdumti akis tiems nariams, kurie visas spėkas bandė padėti palaikyti S. L. A., nuo kurio liko tik dalelė. (Račk. į užmetimus nieko neatsako. Geriausį atsakymą duos laikas. R e d.)

Su guodone

R. Vasiliauskas.

Prie p. Vasil'o pasiteisinimo.

P-as R. V. švelniai paaiškina, būk jo agitacija buvus... "tik patarimu". Patarimai-gi yra duodami tiems, kas jų reikalauja, tad kam siuntinėti patarimai nepažįstamiems ir to nereikalaujantiems žmonėms? Perdaug jau p. R. V. geras. Bet jis būtų dar geresnis buvęs, jai būtų pasisakęs, jog ištikryjų norėjo patarnauti ne visuomenei, o tik ypatai. — Jis sako, kad

aš pasipiktinai ir karščiuojuos. Ne, broliai, aš nesikarščiuodamas parodžiau Jums p-no R. V. agitaciją. Gi pasipiktinti turėjau kuomi, ir kas nesipiktins tokiomis "patarimais". Visi žinome, kas tai yra slaptas balsavimas. Tad siuntinėdami tokius agitatyviškus lapelius, ar jūs nedemoralizuoiate tą brangų liaudies žiedą, slaptą balsavimą? Juk tuomi apvagiote visuomenę!

Leiskime, kad mes priimame tokią blėdingą metodą agitacijai prieš rinkimus. Raulas siuntinėtų lapelius už savo mylimą Jurgį, Jokūbas už Lukošių ir tt. Tuokart turėtume tikrą lapelių ("patarimų") gadynę, o mūsų visuomenė sau galvas daužytų už "patariamuosius" kandidatus. Galų-gale išsirinktų sau tokius ponus, kaip Jocis, Vytautas ir tp. (Nesenai juk ir buvo panašiai. R e d.)

Tai gi atkartojau, kad ir p. R. V. ir kiti tokios agitacijos palaikytojai apvagia visuomenę, nes jiems svarbu yra individualizmas, garbė, gerovė atskirų ypatų, — o liaudies gerovė jiems ne galvoje! Tad klausčiau, kur sąžinė, kur mūsų obalsis: teisybė ir lygybė? Ir dar klausčiau, kam užgauliojimas nekaltų žmonių ir sėjimas draugijoje disorganizacijos? Kokiems tikslams? Meldžiamieji, tik pagalvokit, kur link einate ir ką darote?

Kadangi toks darbas ne pirmas ir gal ne paskutinis, ir kad randasi žmonių, kurie tokį darbą laiko geru, tad aš, išaiškinimui dalykų ir prašalinimui pikto iš mūsų tarpo, įnešu S.L.A. kuopoms, kad tame klausime turėtų diskusijas, apkalbėjimus, ir jų rezultatus garsintų "Tėvynėje". Iš to galėsime visi pasimokinti ir suprasime reikalą tinkamai naudoties visuotiniu balsavimu. O toks panaudojimas, kaip dabar, kuomet varoma yra požeminė agitacija, mus visus pažemina.

K. Liutkus.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

New Philadelphia, Pa. 187 kp. laikys mėnesinį susirinkimą 4 d. vasario, 2 val. po pietų T.M.D. kningyne. Malonės nariai susirinkti į šį susirinkimą ir užsimokėti visas prigulinčias duokles.

Pirm. J. Šipaila.

Newark, N. J. 27 kp. laikys mėtinį susirinkimą 11 d. vasario, 2 val. po pietų M. Kairukščio svetainėj, 153 Ferry st. Gerbiami kuopos nariai, susirinkit kuoskaitlingiausiai, nes turėsime daug darbo, būtent: nominacija Centro viršininkų ir rinkimai kuopos naujos valdybos.

Sek. J. M. Stanelis.

Union City Conn. 20 kp. bus susirinkimas 11 d. vasario, 2 v. po pietų K. Kažemėko salėje, 1 City Hill Str. Bus apsvartymas naujo Konstitucijos projekto ir jo balsavimas ir nominavimas Pildomosios Tarybas. Taipgi yra ir daugiau svarbių reikalų, tad visi draugai ir draugės ateikit.

Sekr. M. Bekerienė.

Waterbury, Conn. 11 kp. laikys nepaprastą susirinkimą nedėlioj, 11 d. vasario, 7 val. vakare, 881 Bank st. Bus skaitoma ir gelūtinai perbalsuojamas projektas naujos konstitucijos, o taipgi bus ir kitokių reikalų. Todėl į šį svarbų susirinkimą malonėsite pribūti visi nariai.

Užraš. rašt. J. Ažunaris.

So. Omaha, Neb. 87 kp. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj, 11 vasario, 1:30 v. po pietų. Atsilankykit visi nariai, nes yra daug darbo: nominavimas į Centro Vald. ir nubalsavimas konst. projekto. Atsiveskit naujų narių prirašyti.

Prot. rašt. T. J. Žarnauskas.

Mt. Carmel, Pa. 52 kuopos S. L. A. neapaprastas susirinkimas atsibus 11 d. vasario, 1912 m. svetainėj Ant. Swidersko, po numeru 300, 2:30 valandos po pietų taigi malonėsite visi sąnariai susirinkti nes yra daug reikalų, bus skaitytas Konstitucijos projektas ir teip-gi bus balsavimas kurį punktą priimti arba kurį atmesti ir kurie likote ne užsimokėję, tai galėsite užsimokėti teip-gi ir nauji bus priimami.

Sekr. Ant. Bagdonas.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiq ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsyntės popieras. 4 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė koštam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškas siųskite šiuo antraštu.

Joseph Bendrick,
Clerk of Court, POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 82, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
807 W. 30-th St., New York, N. Y.

LEIDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

LEDO GLOBEJAI:

T. Paukštas,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoab, Pa.

FAKTARAS-KVOTĖJAS:

Johan. Balodšaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATISKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
132 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 82, New York, N. Y.

Kariams SLA. knygos už pusa kainos.

Endas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
Diedai ir Gražina, pusl. 161	25 c.
Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
Gibsinis lotis, pusl. 38	15 c.
Jonas ir Kempės ir Šuka, pusl. 23	10 c.
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdyzė, pusl. 77	15 c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našlaitė (Drama keturių veiksmų)	10 c.
15 Petras Zemaitis, pusl. 89	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75c.
18 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899m. po 50c	

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinioms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas Juostas, ženklelius, kepureis ir marszalkoms paredus, teipgi visus bažnytinilus aprėdelus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee avt.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsirenejusiomis ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai arba paslaptingoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaikų paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiėsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkose. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkose. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antraštu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliu savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galiu gaut: laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir maldaknygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tužiną už 25c, 5 tuž. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiėsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. L. Chicago, Ill.